

Izaja vsak četrtik in velja
poštino vred ali v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto 32 Din, pol leta
18 Din, četrt leta 8 Din. Izven
Jugoslavije 64 Din. Naročnina
se pošlje na upravištvu
Slov. Gospodarja v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. —
List se dopolnjuje do odpo-
vedi. Naročnina se plačuje
vnaprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Rokopis
se ne vrača. Upravištvu
sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.
Cena inseratov po dogovoru.
Za večkratne oglase primeren
popust. Nezaprite reklamacije
se pošiljajo prost. Čekovni
račun poštnega urada Ljub-
ljana 10.603. Telefon inter-
urban 113.

14. številka.

Maribor, dne 7. aprila 1927.

61. letnik.

Čast našim poslancem!

Poslanci morajo vršiti svojo dolžnost, ki jo njim nala-
ga zaupanje ljudstva. Po parlamentarnem načelu ljudstvo
samo, to je vsi volilci, ne morejo delati zakonov, niti vpli-
vati na način, kako se vodi državna uprava, marveč je to
naloga ljudskih zastopnikov. Iz tega sledi velika važnost
uloge, ki jo izvajajo poslanci, sledi pa tudi nekaj sa-
moposebi izumnega za poslance dolžnost, da svojo nalogo
izvršujejo vestno v korist ljudstva.

Samoposebi je to umevno, tako smo ravnokar rekli.
S to ugotovitvijo pa moramo obenem ugotoviti dejstvo, da
vsí poslanci, odnosno vse stranke, ne ravnaajo tako. So pač
stranke, ki svojo lastno korist stavijo nad korist naroda,
so poslanci, ki iščejo sebe in svoje dobro, ne pa dobro
ljudstva. Takšne stranke in takšni poslanci so tudi v Slo-
veniji. Ni treba, da bi jih imenovali po imenu, saj so sploš-
no znani in ljudstvo s prstom kaže za njimi. Zapravili so
zaupanje ljudstva in pri volitvah doživljajo poraze za po-
razi.

Slovenska ljudska stranka pa je vedno smatrala kot
svojo prvo in edino nalogo, da brani zahteve ljudstva ter
pospešuje njegove koristi po načelih, ki jih je določilo
ljudstvo. Po tem vodilo so se ravnali poslanci SLS vsa le-
ta, odkar obstoji stranka. Tako je bilo v nekdanji državi,
tako je tudi v sedanj. Spremenile so se zunanje razmere,
duh pa je ostal isti: duh krščanski in slovenski. In ravno
duh je, ki oživlja.

Nekrščanske stranke nimajo oživljajočega duha in za-
to v njih ni pravega plodonosnega življenja. Samostalno-
demokratski stranki je »Narodni dnevnik« pred nekaj dne-
vi zopet očital, da ni sposoben izgraditi pozitivnega program.
Program ni nič drugega nego izraz duha, ki prešinja celo
stranko in vse njene člane. Isti očitke zadeva tudi druge
stranke, ki so izgubile zaupanje slovenskega ljudstva, in
to sta nekdanja samostojna kmetijska stranka in socialno-
demokratska stranka.

Naša stranka se je vestno držala svojega programa in
je po njem uravnavala svoje delovanje, bodisi da je bila
v opoziciji, bodisi da je bila na vladi. Odkar obstoji seda-
nja naša država, je naša stranka večinoma bila v opoziciji.
Nismo tega krivi mi, marveč nosijo krivdo nekdanji vla-
stodržci v naši državi. Mi nismo hoteli in nismo mogli gla-
sovati za centralistično ureditev države, ker smo smatrali
prefirani centralizem kot protiven bistvenim zahtevam in
poglavitnim načelom slovenskega naroda. Demokrati in
samostojni kmetijski so dali svoje glasove za kruti centra-
lizem in za to nosijo pred slovenskim ljudstvom odgovor-
nost za vse njegove slabe in škodljive posledice. Ko so na-
stopile ugodne razmere, so zastopniki naše stranke v Beo-
gradu stopili v vlado. Nagib je bil isti, ki je bil merodaven
za nje, da so prej dosledno ostali v opoziciji, namreč go-
spodarski in politični blagor slovenskega ljudstva.

Da je edino ta nagib bil merodaven za vstop naše
stranke v vlado, dokazuje delovanje in uspehi naših po-
slancev, odkar so v vladi. Dosegli sicer niso vsega, kar so
hotel, pa dosegli so veliko, prav veliko. Ako pomislimo,
da je bil državni proračun že sestavljen ter od radikalov
in radičevcev s Puceljem vred sprejet v finančnem odboru,
ko je naša stranka početkom februarja stopila v vlado, se
moramo čuditi, da se je našim poslancem posrečilo doseči
znatne olajšave davkov in različnih dajatev in velike go-
spodarske ugodnosti za slovensko ljudstvo in poedine nje-
gove sloje. Demokrati in samostojneži so nalagali bremena
ter jih množili od leta do leta, našim poslancem pa pripa-
da težka naloga, da ta bremena zmanjšujejo. Ako se jem-

lje v poštev dejstvo, da so državne kase vsled slabega go-
spodarstva dosedanjih vlastodržcev večinoma prazne ter
je le z največjimi naporji mogoče, da se doseže ravnotežje
v državnem proračunu, se vidi jasno, kako težka je ta na-
loga naših poslancev in kako visoko moramo ceniti njihove
uspehe.

Neprecenljive važnosti so zlasti uspehi naših poslan-
cev v borbi za avtonomijo Slovenije. To je cilj, ki mu je
bila posvečena naša dosedanja opozicija, to je tudi namen,
ki mu služi naše sedanje sodelovanje v vladi. Uspehe, ki
so jih v tem oziru dosegli naši poslanci, priznavajo tudi
druge stranke, kajpada z izjemo samostalne demokratske
stranke, ki hoče s hrupnim razbodbijanjem laži pokriti te
uspehe. »Narodni dnevnik« v Ljubljani je v svoji številki
od zadnje sobote zapisal te-le besede: »Z amandmani (z
dostavki k finančnemu zakonu) je dosegla SLS, da bodo
vsaj obe slovenski oblastni samoupravi dejansko razpolaga-
li z močjo in da ne bo samouprava ljudstva le na pa-
pirju, temveč bo tudi dejansko obstajala. Še nikdar ni ime-
la SLS tako močne pozicije (položaja) v Sloveniji, kakor
jo ima sedaj. Je vladna stranka v Sloveniji in v Beogradu.
Sloveniji sami pa je vrhu tega priborila čisto izjemno sta-
lišče s tem, da je Slovenija v resnici postala avtonomna.«

Znan pregovor, ki je običajen tudi med slovenskim
ljudstvom, pravi: »Čast, komur čast!« Z ozirom na to, kar
so naši poslanci za Slovenijo in slovensko ljudstvo storili
in dosegli, je treba reči: Čast njim!

Prosvetnim organizacijam in izo- braževalnim društvom!

Na razna vprašanja, ki nam prihajajo od raznih dru-
štev in organizacij z ozirom na to, kako bo v bodoče s pla-
čevanjem pristojbin za društvene prireditve, javimo, da
se med amandmani (dostavki) k proračunu za leto 1927—
28 nahaja naslednja oprostitve od plačevanja taks:

Tarifa T. Br. 99a zakona o taksah se izpreminja in se
glasi:

Ta taksa se izjemoma ne plačuje za:

1. zabave ob priliki verskih proslav in narodnih sve-
čanosti.
2. Koncerte, zabave in predstave (filmske in gledali-
ške), ki jih prireja šolska uprava, vseučilišna ali šolska
mladina v korist dotične šole ali svojega društva.
3. Naučna in prosvetna predavanja, naučne in gospo-
darske razstave, če se pri tem ne prirejajo tudi veselice.
4. Vse zabave, koncerte, predstave, predavanja itd.,
ki jih prireja društvo Rdečega križa naše kraljevine in
njegovi pododbori.
5. Vaje in zabave orlovskih in sokolskih telovadnih
društev, tekme kola jahačev, športnih društev, kakor tudi
vaje in zabave skavtov in planincev, kadar se prirejajo iz-
ključno v namen društev.
6. Koncerte in zabave, ki jih prirejajo prostovoljna
požarna (gasilska) društva, ki se sama vzdržujejo, toda iz-
ključno za nabavo gasilskih potrebščin in v pomoč svojim
članom, ki so se pri požarih ponesrečili.
7. Koncerte in zabave, ki jih prirejajo pooblaščenca in-
validska društva v korist društvu in svojih članov, kakor
tudi dobrodelna društva v korist društvenih namenov.
8. Za gledališke predstave prosvetnih društev in va-
ških čitalnic se plača na račun taks 10 odstotkov od izku-
pička za vstopnice.

Kakor je razvidno iz tega amandmana (dostavka k fi-
nančnemu zakonu), so vsa naučna in prosvetna predava-
vanja, ki jih prirejajo društva, prosta plačanja pristojbine.

Jasjek Mosjenžni pa ni mogel razumeti, kako je mo-
gel od tega dekleta, ki je bila videti tako resna in ošabna,
prihajati tako mil, tako lahкотen glas. Pri prič mu je to
pretreslo srce, saj je bil sam godec in je to boljše čutil od
drugih.

Gre in se ozre, ona pa stopa čez loko z rumenim rob-
cem na glavi, v beli košulji, v rjavem modrcu in rdečem
predpasniku na temnem krilu, tako pisana kakor ta cve-
nata loka in jasna kot plamenica. Kar obstrmel je.

Ona pa poje od daleč, še sladkejšo, še krasnejšo. Glas
se razlega, njemu pa se srce taja.

Ona pa poje še dalje:

»Pridi, Janko, smelo, kjer je v oknu seno,
kjer je v oknu slama, tam so moja mama.«

Jašku je srce poskočilo.
Ona pa je pojoč izginila med vrbovjem, ki je rastle
pod vasjo.

Srce je trepetalo Jašku. Mislil si je: »Kaj to vendar
pomenja? Pa kako je pela? Tako dekle — pa jaz? Saj me
niti pogledala ni.«

Sam sebi ne zaupajoč je šel na Gonsjorkovo žago in
vse je utripalo v njem.

»No, kako je tam?« je vprašal Gonsjorek. »Ali si od-
dal žito v mlinu?«

»Oddal.«

»Pa mlinarjevo hčer si videl?«

»Videl.«

»Pa kaj?«

»Nič.«

»Nič?«

»Nič!«

Kako Jasjek Mosjenžni ni mogel najti sreče.

Poljski spisal K. Przerwa-Tetmajer; preložil
Al. Benkovič.

Stari Gonsjorek je malo pomolčal, potem pa se je za-
smejalo in rekel: »Ej — čemu toliko vprašujem, saj imam
sam na glavi najboljši pripomoček zoper vse čarovnije.«

In se je pogladil po sivih lasih.

»Pojdi, Jasjek, bova ječmen vsula v vrečo...«

V Jaska Muziko pa kakor da je strela udarila.

Gre, vrečo nese na plečih, pride k mlinu in pred njim
stoji županova Marina.

»Greš v mlin?« vpraša.

Jasjek jo pogleda, noge se mu pošibe, obledi v obraz,
da je komaj vrečo obdržal na plečih. Kakor blisk je udaril
vanj Marinin pogled.

Ona pa se samo posmeje, da ji je samo zaigralo okrog
ozkih ustnic, in ga smelo gleda od zgoraj doli, on pa stoji
pred njo sključen pod težko vrečo.

»Pojdi«, pravi, »da oddava.«

Jasjek je oddal žito v mletev.

»Ti nisi tukajšnji?« pravi Marina. »Ali nisi tisti Jas-
jek Muzika od Gonsjorka?«

»Sem.«

Ni ga vikala, ampak tikala kot pastirja.

»Jutri zjutraj pridi po moko.«

»Bom.«

Hotel je reči: »Ostanite z Bogom!« a ona ga ni več po-
gledala in je od mlina šla proti domu čez loko.

Zdaj pa je zazvonil Marinin glas, da je kar odmevalo
po zraku. Pela je tako lepo, tako sladko, tako čudovito,
kakor se poje otroku uspavanko.

Kar se pa dostaje gledaliških iger, se ni dala doseči po-
polna oprostitve plačanja taks, marveč bodo prosvetna
društva morala plačevati 10 odstotkov od izkupička za
vstopnice. Prej so društva morala plačevati 20 odstotkov,
le na posebno dovoljenje umetniškega oddelka ministrstva
prosvete v Beogradu, ki se je proti plačilu predpisanih
kolikov podeljevalo za poedine slučaje, se je taksa mogla
znižati na 10 odstotkov. Od zdaj naprej pa je brez vsakega
posebnega dovoljenja iz Beograda za gledališke predstave
plačati 10 odstotkov od izkupička za vstopnice.

Prosvetna zveza v Mariboru.

Da bomo nasprotnike poznali.

Žerjav si ni upal podpisati lastnega pisma!

Zadnja »Domovina« priobčuje »Pismo iz Beograda«,
kjer nekdo govori kot voditelj SDS, podpisa pa ni. Zakaj
ga ni? V pismu so take neumnosti, pa take zlobne laži, da
bi bilo vsakega sram, podpisati se pod tako pismo. Med
drugimi so te-le nesmiselnosti: duhovniki predstavljajo po-
štarije in uradnike, škofova komanda odločuje v bolniš-
kem zavarovanju, delavska zbornica se izpremeni v po-
družnico jezuitskega samostana itd. Pa menda g. Gregor
ja ne pojde v kloster, ko se mu vedno le o jezuitih sanja!
— Pa tudi laži mrgoli v pismu, kakor mravelj v mravlji-
šču! Ako bi hoteli jih po vrsti zavračati, bi morali napisati
cel list. Pa laž ima kratke noge in tako se je tudi tukaj sa-
ma vjela. Priznati je moral, da je SLS ostala vedno ista in
da ima on slabo izkušnjo z njo. G. Gregor, upamo, da bo-
ste še slabšo imeli — Drugič pa naj se voditelj pod pis-
mo, ki ga pošilja svojim, vendar podpiše. Če pa ga je
sram, da take stvari piše, potem pa naj pusti, kar bi bilo
sploh najbolje.

Verna in čestojna »Domovina«.

»Slovenski Gospodar« je že večkrat poročal, kako do-
stojna in verna je »Domovina«, saj je za njeno vernost pri-
čal sam škof ljubljanski in jo je ravno zaradi te vernosti
in dostojnosti — vernikom prepovedal! Pa bi se rada zdaj
lepo in nedolžno napravila! Ali je čisto pozabila, kako je
pisala »verno in dostojno« o verskih resnicah, kakor n.
pr. o presv. Trojici? Ali ni prinašala skoroda v vsaki šte-
vilki notice in članke, ki so smešili cerkvene obrede in na-
vade, cerkvene organizacije in duhovnike? Posebno še
duhovnike. Še v dokazovanju svoje vernosti in dostojnosti
se ni mogla otresti te svoje navade. Pisanje ob jubileju sv.
Frančiška je bilo nad vse dostojno in je kazalo tako globo-
ko vernost »Domovine«, da so se še njeni naročniki zgra-
žali nad tem. — Sicer pa moramo priznati, da se dandanes
»Domovina« zatajuje in prikriva svoj pravi namen ter se
skuša vsiliti v naše domove. Toda njen račun je prekrizan,
kar bo čutila, ker slovenska družina je toliko dostojna in
verna, pa drugače, kakor »Domovina«!

Pucelj je samega sebe izpovedal!

Bivši kmetijski minister Pucelj je mislil, da je njegov
govor tako duhovit in tako imeniten, da ga je »Kmetijski
list« priobčil čisto dobesedno. A ravno v tem je g. Pucelj
pokazal, da govori bi še znal, da pa delati ni znal! Tako
javno še nikdo ni samega sebe izpovedal, kot je to storil
Pucelj. Naš minister g. dr. Kulovec ima šele dober mesec
to ministrstvo, pa je že tak red naredil in toliko koristil
kmetiskemu stanu, kakor Pucelj ves čas, kar je bil mini-
ster, tega ni storil. Kar pa je še slabega, pa ni krivda g.
dr. Kulovca, ampak njegovega dolgotrajnega prednika g.
Pucelja. In ko je Pucelj bilal nered, pa zaostalost, pa nede-
lavnost in premajhni proračun kmetijskega ministrstva, je

»To te je čuvalo, kar si izkusil v Koščeliskah, kaj ne?«
»Kje so tiste deske, ki naj bi jih žagali?« vpraša
Jasjek.

»Oho!« je pomislil stari Gonsjorek.

»Ne verjamem, da si bil varen, ko tako hitiš na delo.«

— Na glas pa je rekel:

»Deske? Deske so pripravljene, kar pojdi! Ampak
zdi se mi, da se ti bodo danes roke tresle.«

Jasjek ni odgovoril in je šel deske rezat.

Stari Gonsjorek pa je šel mazat voz, ker se je priprav-
ljal na semenj v Novi trg. Vrteč kolo na osi je mrmral:

»Sam Bog ve, kaka čarovnija tiči v tej deklini?! Pa ne sa-
mo v njej, sploh v ženskah! Kdo ve, ali tiči to v nogi, ali v
glavi, ali v čem drugem, ali v vsem skupaj? A če se je lo-
tiš, po tebi je! E kaj, jaz sem že star. Sedemdeseto sem že
izpolnil o svetem Jakobu... Ej, če bi se mi jih vrnilo
kakah dvajset! A kar sem doživel, to sem doživel, kar sem
videl, to sem videl. Videl sem Kurnotovo Antčko in Kasjo
Dlugopolsko in mojo rajnko prvo ženo, ki je bila vendar
lepa, in Kaška Valka iz Podbrezja mi je skoro srce izrva-
la iz prs, take pa vendarle še nisem videl, kakor je župa-
nova Marina. Slišal sem od starih ljudi o čarovnicah, ki so
škodo delale ljudem; prav take so morale biti. Ko bi ne
vedel, čigava je, ko bi ne poznal njenega očeta in rajnko
mater, ko bi ne vedel, kako so jo h krstu nesli v Ludzi-
mierz, kdo ji je bil za botra, bi rekel, da v njej nekaj tiči.

Odkod je to prišlo med ljudi? S kake zvezde, ali iz kake
podzemeljske jame? Kakšni pekleniški so ji zamenjali
oči, ker podobnih še nobena ženska ni prinesla na svet

... Hej! ... Dobro sem namazal voz, ne bo cvilil, da ne
bo Malgozata (Margareta) zopet od jeze mencala na seda-
lu. Hej! To so mi gotovo zopet napravili sami hudobci, da
sem vzel mlado ženo! Kazen božja! Ko bi se mi vsaj vrnilo
tistih dvajset let! ... Ino, božja volja!

bičal samega sebe in razkrival svoje lastne pregreške ministrske. Da pa ne bo ostalo zgolj pri spovedi, bode dobil tudi malo pokore, ki mu jo bo naložil slovenski volilec, ko ga bo pri prihodnjih volitvah poslal domov v Velike Lašče. Kajti »Kmetijski list« je sklenil razdeliti in razgnati ljudi takole: duhovnike v cerkev, učitelje v šolo, uradnike v pisarno, mesarje v mesnico. Ubogi Pucelj!

Zboljšanje Puceljevega proračuna.

Ko je naša stranka stopila v vlado, je bil načrt proračuna že izgotovljen od RR vlade. Kratko časa je bilo še na razpolago, da bi se izpremenilo v kmetijskem ministrstvu popolnoma vse, kakor je želela SLS. Vendar se ji je posrečilo, da je marsikaj spravila v proračun, česar prej v njem ni bilo. Na zahtevo ministra za kmetijstvo dr. Kulovca se je izpopolnil proračun tega ministrstva s sledečimi krediti: za gospodinjstvo tečaje po deželi 220.000 Din, za pobiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev 120.000 Din, za organizacijo državnih postaj za selekcijo semen 300.000 Din, za dodeljevanje trijerjev občinam in kmetijskim društvom 200.000 Din, za pomoč v zornim posestvom 800.000 Din, za odkup žrebecv od sedanjih gojilcev 300.000 Din, za premije in licenciranje žrebecv 100.000 Din, za licenciranje bikov 200.000 Din, za pomoč pri raznih nesrečah 5.500.000 Din, za pomoč pri graditvi vaških vodnjakov in cistern 150.000 Din; za agrarne operacije ljubljanske in mariborske oblasti 200.000 Din, za nabavo seruma in drugih zdravil za živino 200.000 Din, za odškodnino za okuženo živino 180.000 Din; skupno 7.034.866 Din. Za toliko se je popravil proračun bivšega radičevskega ministra g. Pucija. — To seveda ni nič, piše »Kmetijski list«. Pa naj se mu človek ne smeji, če je tako kratkoviden, ali pa naj se ne jezi, če je tako hudoben, pa zlobno zavija resnico.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Proračun je sprejet. Kakor je sedanja vlada vedela vse urediti, da bo proračun pravočasno sprejet, tako se je zgodilo. Opozicija, vsa zmedena, ni vedela, kaj naj stori. Prijavljala je govornikov do 100 po vrsti, da bi tako zavlekla proračun preko 1. aprila in s tem otežila vladi stališče. Toda vsi razdiralni poskusi neresnih radičevcev in že besnih samostojnih demokratov so se ponesrečili. Proračun je bil sprejet: zanj je glasovalo 156, proti pa 126 poslancev. Vlada je torej v tem slučaju imela 30 glasov večine.

Nova vlada! To je dnevni klic in dnevni naslov v demokratskih časopisih. Vsaki dan napovedujejo novo vlado, kakor da ne bi vedeli, da že imamo novo vlado, v kateri je vendar enkrat zastopan tudi slovenski narod. Ta vlada, ki dela, ima zaupanje cele države in si bodo nasproti niki zobe potrti, če jo bodo poskusili izgristi.

Spor v radikalni stranki. Dostikrat se zgodi, da pride že v mali družini do malega spora zaradi različnega mnenja v kakki zadevi. Pa zavoljo tega še ni rečeno, da mora vse narazen! In tako se je zgodilo, da je bil predsednik narodne skupščine Trifkovič o sklicanju skupščinskih sej drugačnega mnenja kot predsednik vlade Uzunovič. Opozicija je seveda takoj videla velik spor, ki bi naj imel velikanske posledice kot padec vlade in še hujše reči. Pa se je spor polegel in je med obema popolen sporazum. Nade nasprotnikov pa so šle s 1. aprilom po vodi. Tudi ostali spori, ki so bolj osebnega kot stvarnega značaja, se bodo polegeli, ker ne bi mogli v javnosti najti nobenih zagovornikov.

Skupščinske seje odgodene do 19. aprila. Ker je minister dr. Maksimovič zoper obtožbo prejel še 10 dni časa odloga za razpravo in pridejo v tem še katoliški velikonočni prazniki, ne bo narodna skupščina zborovala do 19. aprila.

Radičev strah pred SLS. Radič napoveduje še ta mesec novo vlado, v kateri, tako pravi, je lahko vsaka stranka, le SLS ne. SLS je namreč tista, ki se je za njega potegovala, ki mu je pripravila pot v Beograd, ki pa mu ovira pot v Slovenijo, nad katero bi Radič ravno tako rad gospodaril kot je nekoč nad Hrvaško Radičev strah je dobro utemeljen, ker neresna stranka besedičenja se mora bati resne stranke dela.

Tako je stari Gonsjorek, ki je imel žago, godrnjal sam pri sebi in z vso vsmo mazal voz zaradi svoje druge žene Malgozate.

Jasjek Muzika pa se je v notranjosti že čisto raztajal. Reže deske, v oči pa ga bode Marinina lepota in v ušesih mu igra njeno petje. — Marisja Hoholovska, Marisja Daljna je bila kakor med, ta pa je kakor ogenj. Omamila ga je s petjem, priliznila se mu je, — a zakaj? Da brez vzroka ni tako pela, o tem je bil prepričan. Gotovo ga je kje videla, najbrž v cerkvi, nekdo ga ji je moral pokazati. . . . Neresni Jasjek Mosjenžni je imel že tako srce: tristo se mu jih je lahko po vrsti obesilo na vrat, a on se še zmenil ni. Kadar je pa naletel na svojo, takrat pa z Bogom! V njem ni bilo več niti žile, niti rebra — sam vosek ga je bil.

»Kaj, ko bi poskusil?« misli sam pri sebi.
»Nikar ne poskušaj!« odgovori sam sebi. »Nimaš sreče.«

»Tam nisi imel sreče, mogoče mi bo pri tej Bog naklonjen.«

»Takemu, kot si ti, ne bo naklonjen.«

»Ko bi jo le še enkrat videl!«

»Saj pojdeš jutri po moko . . .«

»In Marisja Hoholovska?«

Toda spomin na Marisjo Hoholovsko se je v težkem, a umetniško dovzetnem Jaškovem srcu razlezel kakor na dež postavljena slika.

»Marisja Daljna? . . . Ko bi me bila hotela . . . A ona noče nikogar . . .« In ta tehtna beseda je udušila v Jašku notranjo že izginjajočo razdvojenost.

Tistega dne, bilo je zvečer v juliju in zvezde so se iskriale na nebu, je Jasjek dolgo igral na vrbovo piščalko, ker je znal svirati prav na vse. Sedel je na dvorišču na kladi za sekanje drv, stari Gonsjorek pa je na postelji le-

Oblastne skupščine bodo zdaj po sprejetju proračuna v Beogradu in po izvedbi vseh pooblastil v tem oziru postavile proračune za posamezne oblasti. Zborovale bodo kmalu po velikonočnih praznikih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Naš spor z Italijo še ni uravnan. Ker se je Italiji ponesrečila nakana, da bi že zdaj preko Albanije korakala na Balkan, se je skušala rešiti vsaj pregleda in mednarodne komisije. Ta bi namreč morala ugotoviti, da je Italija resno mislila na vojni pohod. Zdaj bosta obe državi, naša in italijanska, uredili spor med seboj brez posredovanja drugih držav ali Društva narodov. Toda pogoj, pod katerim je sploh mogoče misliti na mirno soživiljenje obeh držav, je ta, da Italija opusti vsako sovražnost zoper Jugoslavijo in Jugoslovane, tudi zoper tiste, ki so še v Italiji. Kajti nemogoče je, da bi Jugoslavija čisto brezbrizno gledala, kako Italija zatira naše Slovence na Goriškem in Primorskem, kako jim jemlje vse pravice do lastnega jezika in kulture, ko je začela celo v cerkvah izrivati slovenski jezik in preganjati celo slovensko molitev. Spor z Italijo torej še nikakor ni poravnan, pač pa je vsaka vojna nevarnost izključena.

Kaj bo na Rumunskem? Kralj Ferdinand, oče naše kraljice Marije, je bil nad en teden v umirajočem stanju. Ker se ni urejeno prestolonasledstvo, kdo bo za njim kralj Rumunski, se je bati velikih notranje-političnih zapletljav. Ako bi stranka bivšega prestolonaslednika Karola in stranka, ki ga ne mara več priznati za prestolonaslednika, uredili zadevo mirnim potom, bi bilo za Rumunijo in za vse sosedne države, tudi za našo, zelo dobro. V nasprotnem slučaju pa se zna zgoditi, da pride do domačega, morda celo krvavega boja. Naša kraljica se že dalj časa nahaja v Rumuniji. Tudi kralj Aleksander bode odpotoval tjakaj.

Volitve v Avstriji so sedaj edina skrb vseh Avstrijcev, kjer se vse stranke z največjo vneto pripravljajo na nje. V boju so tri skupine: Socijalisti na eni strani, veleposestniki na drugi, vmes pa močna ljudska stranka, kršč. socialna kot se imenuje. Po mestih bodo zmagali socijalisti, dežela pa stoji za krščanskosocialno stranko, katero bodo podpirali tudi koroški Slovenci, da bodo tako tudi v nemški stranki imeli svojo zaslombo, da bodo tako lažje dosegli svoje pravice.

Vojska na Kitajskem se nadaljuje. Kantonska vojska prodira v severno Kitajsko. Čangtsolin na hitro utrjuje Peking in ostala mesta. Evropeji beže tudi iz severne Kitajske. Angleška pošilja v svet grozovite vesti, kaj vse se godi na Kitajskem. Druga poročila javljajo, da gre za vsesplošen nov naroden pokret Kitajske, ki je pa istočasen tudi gospodarski v smislu kot je bilo pred leti v Rusiji.

V Indiji nastajajo nemiri. Anglija ima vedno večje skrbi. Njena svetovna moč se ruši. Na Kitajskem je svoj vpliv že izgubila. Po vzgledu Kitajske se je začelo hujskati zoper Anglijo tudi v Indiji. Angleška bi po teh izgubah postala beraška, ker jo zdaj predvsem le te kolonije redijo. Gotovo je, da se bo zato začela bolj živahno vmešavati v evropske zadeve, da si vsaj tu obdrži svoj vpliv.

Kaj je novega?

Romanje na Velehradu od 12. do 18. avgusta leta 1927. Na pobudo jugoslovanskih škofov se bo v proslavo velikega slovenskega jubileja ob 1100-letnici našega apostola in prosvetitelja sv. Cirila priredilo prvo slovensko romanje na Velehrad. Med potjo si bomo ogledali najlepše slovaške in češke kraje ter stopili v stik z bratskim češkim in slovaškim katoliškim ljudstvom. Čehi in Slovaki se že pripravljajo za bratski sprejem slovenskih romarjev. Organizacija romanja je poverjena Apostolstvu sv. Cirila in metoda ter podpisnemu odboru. Po dogovoru s češkim Apostolstvom sv. Cirila in Metoda se je določil naslednji program: dne 12. avgusta popoldne odhod iz Ljubljane, zvečer odhod iz Maribora. Dne 13. avgusta zjutraj prihod na Dunaj; ogledovanje mesta. Okoli štirih popoldne odhod v Bratislavo, slovaško prestolnico. Dne 14. avgusta (nedelja) služba božja v Bratislavi. Okoli 9. ure odhod iz Bratislave, vožnja skozi najlepše slovaške kraje (kosilo bode v Trenčinu) do velehradske postaje (Uhersko Hradišče. Ob

žeč godrnjal: »Le piskaj, le — boš že še piskal, nič se ne boj . . .«

In to noč je Jasjek Mosjenžni malo spal. Šele proti jutru je trdno zaspal in zdelo se mu je, da vidi procesijo in v sprevodu Marisjo Hoholovsko, ki proti njemu obrača obraz. On stoji ob strani, ona pa mu reče: »Vidiš, Jasjek, taka je moja nesrečna usoda!«

Nato je izginila, Jašku pa se je zdelo, kakor bi letel v prepad.

Drugi dan gre zgodaj v mlin po moko. Čim bliže je bil mlinu, tem bolj mu je postajalo vroče. Marina stoji na vratih.

»Hvaljen bodi . . .!« veli Jasjek in sname klobuk.

»Na veke, amen!« odgovori Marina.

»Ali je moka?«

»Je.«

Sama mu jo je odmerila in se pri tem parkrat zadela obenj s komecem. Dolgo se ni mogel odločiti, da bi jo pogledal, a ko se je ozrl vanjo — takrat ga je pogledala s tako žarečimi očmi kot sveče na oltarju. Kar streslo ga je.

Ko se je že domov odpravljal, mu reče Marina:

»Jasjek, veš, konjskega hlapca sem spodila. Ali bi ti prišel k nam?«

»Jaz?«

»Ti!«

»K vam?«

»K nam, seveda!«

Gleda jo: pred njim stoji kot zora.

»Ali bi me vzeli? Res?«

»Kajpak! Misliš, da se norčujem?«

Jašku se je delala pred očmi zdaj tema, zdaj svetloba.

»Pridem!«

»Zahvali se Gonsjorku in preseli se k nam!«

šestih popoldne prihod na Velehrad. Pozdravi, večernice; priložnost za spoved. Dne 15. avgusta popoldne odhod v Prago. Dne 16. in 17. avgusta ogledovanje Prage; vmes izlet v Staro Boleslavo, slavno češko božjo pot (kraj mučeniške smrti sv. Vavla). Dne 18. avgusta prihod v domovino (skozi Dunaj in Maribor). Cene: II. razred 1500 Din, III. razred 900 Din. V tem je vračunjena vožnja, hrana in prenočišča. Skupna hrana se prične z večerjo v Bratislavi. Ves čas se bomo vozili s svojim posebnim vlakom. Na Slovaškem in Češkem nam bodo pri vodstvu pomagale slovaške in češke katoliške organizacije. Prijaviti se je treba čim prej, najkasneje pa do konca maja. Ker je za romanje veliko zanimanje, zato opozarjamo, naj se romarji čimprej prijavijo. Vsak priglašeneč dobi začasni program in poloznice, da takoj po prijavi plača prvi obrok: za II. razred 400 Din, za III. razred 300 Din. Ostala svota se mora plačati v dveh nadaljnjih enakih obrokih. Drugi obrok mora biti plačan do 10. junija, cela svota pa najkasneje do dne 10. julija. — Odbor za romanje na Velehrad; Maribor, Glavni trg 7.

Osebnostna vest. Vlič. g. župnik pri Sv. Bolkanku na Kogu. g. Franc Planinc, ki se je zdravil dalje časa v mariborski bolnici, se je na lastno željo prepeljal v bolnico v Ormož, kjer je tudi bližje župniji.

Bivši veliki župan dr. Pirkmajer v pravi luči. Žerjavovo časopisje od »Jutra« do »Domovine« ne neha v zvezde kovati upravne in pisateljske zmožnosti bivšega velikega župana mariborske oblasti g. dr. Pirkmajerja. Pirkmajerja so dvignili samostojni demokratje na mesto velikega župana, akoravno je bil premlad za to čast in tudi nedovolj usposobljen za to važno službo po svojih zmožnostih ter izobrazbi. Brž, ko je nastopil g. Pirkmajer službo velikega župana, si je vzel za svojega osebnega tajnika našega odličnega pristaša g. dr. Stanka Majcen, sina znanega pisca bogzna koliko gospodarskih člankov za naš list, g. prof. Gabrijela Majcen. Vse ono, kar je g. Pirkmajer izdal tiskane, vse okrožnice in tudi ono spomenico ob otvoritvi oblastne skupščine je sestavil g. dr. Stanko Majcen in je pod deževno delo našega pristaša podpisal dr. Pirkmajer same svoje ime in nič drugega. Bivši g. veliki župan je znal le na zunaj kazati dostojanstvo velikega župana, se voziti okrog v avtomobilu, pritiskati na našo stranko ter časopisje in gladiti in izkazovati vse mogoče ugodnosti dr. Žerjavovim demokratom. Še enkrat pribijemo, da je ureditev mariborske oblasti le po imenu in po podpisih delo dr. Žerjavovega prijatelja dr. Pirkmajerja, a v resnici pa je upravljal ter vodil mariborsko oblast naš pristaš, član katoliškega visokošolskega društva g. dr. Stanko Majcen, katerega je takoj pri vstopu naše stranke v vlado poklical v ministrstvo za socialno politiko g. dr. Gosar. Ako »Jutra« in »Domovina« ne bosta nehala svojega miljenca dr. Pirkmajerja kititi s pavovim perjem, bomo še javnosti marsikaj razodeli, kak veliki župan je bil samostojni demokrat dr. Otmar Pirkmajer, ki sedaj skuša zbrati vse takozvane naprednjake v skupno fronto proti SLS. —

Oblastni odbor v Mariboru je znova naročil 4000 komadov »Distola« in sicer 2000 komadov za Prekmurje, koder je metuljavost napravila najhujšo škodo, 500 komadov za okraj Šmarje, 500 komadov za okraj Ptuj, 500 komadov za okraj Maribor desni breg in 500 komadov za okraj Maribor levi breg. — Skupno je dosedaj oblastni odbor nabavil 10.000 komadov »Distola«.

Zanimiv pustolovec. Mariborska policija je dobila iz Züricha obvestilo, da je bil tam aretiran neki Franc Bardossy iz Prekmurja, pri katerem so dobili dva potna lista, glaseča se na imeni Eduard Žagar in Edmund Antončič. Aretiran je bil radi raznih pustolovščin. Züriska policija je napravila dober plen, ker spada Bardossy med najnadbudnejše naše pustolovske junake. Rojen je v Martijancih pri Murski Soboti. Pridobil si je olikano in prijetno vedenje, znal se je postaviti v vsaki družbi. V Andrijevcih je izmamil od nekega Lajoša Kovača 2000 Din in 500 Dol, češ, da mu bo preskrbel potni list za Združene države. S tem denarjem je pobegnil koncem leta 1925 v Maribor ter začel veselo življenje. Predstavljal se je kot baron Ferenz von Vardossy iz Prekmurja ter dobil stike z raznimi mariborskimi krogi. Vedno ga je bilo videti v Veliki kavarni in Centralu. Nenadoma pa je iz Maribora izginil, z njim pa je odšel tudi sin mariborskega hišnega posestnika W. Odšla sta baje v London in za Bardossyja se dalje časa ni prav izničesar vedelo, dokler ni naš konzulat v Parizu obvestil

»Ali ste govorili o tem z županom, z očetom?«

»Oče vse naredi, kar jaz hočem.«

»Torej od kdaj?«

»Čeprav kar od danes.«

Jasjek se napoti proti žagi, da odpove Gonsjorku, Marina pa je sedla na prag in zapela. In za Jaškom so se vili taki vroči, zvočni spevi, kakor vrbove šibe, kakor plapolajoče pajčevine jeseni, šumele nad Jaškovo dušo in jo opletale, da mu je kri iz rok in nog ušla v prsi. Tako je vplivalo nanj Marinino petje.

»Snedlo te bo dekle«, je rekel Jašku stari Gonsjorek, ko mu je odšteval plačo.

»Naj me le sne! Ali veste, kaj je rekel Janosik, ko so ga mučili in ga hoteli še obesiti? Ko ste me spekli, me pa še pojejte!« je odgovoril Jasjek.

In čudni časi so prišli zanj.

Marina kot kraljica hodi po gospodarstvu in po mlinu, on pa okrog nje kot okrog kraljice. Besede pa nobene — Jasjek gine, jesti ne more, spati ne more, muči se, vsaj njene obleke bi se rad dotaknil — a nič. Njej pa se samo oči bliskajo in ziblje se v bokih kakor valovi na Rogožniku. Jasjek sam sebe ni mogel več premagovati, vse to deluje nanj kakor bolezen.

Bil pa je tako neodločen, da ni imel niti toliko poguma, da bi se Marini približal vsaj za korak.

Vse mu je obtičalo v grlu in v prsih.

Neko jutro je pomislil sam pri sebi: »Kaj se bom mučil tukaj? Vsemu se odrečem in pojdem kamorkoli!« To je bil njegov trden sklep.

In se je prigodilo, da je med obedom prišel h Kružlovim deček, trileten sinček Filomene Komperdove, sorodnik rajne županje.

inše oblasti, da je tam neki učitelj Bardossy iz Prekanurja izmamil od dveh naših rojakov Žagarja in Antončiča potne liste in več tisoč frankov gotovine, češ, da bo dal potne liste vidirati, ter pobegnil. Mariborsko okrožno sodišče bo zahtevalo izročitev Bardossyja in mariborska porota bude zopet za en zanimiv proces bogatejša.

Nevarno sta obbolela g. kanonik in dekan v Slov. Bi-
strici Jože Cerjak in vlč. g. župnik v Rušah Janke Ilc.

Velikonočne pozdrave pošiljajo naši fantje vojaki iz Makedonije, Bosne, Dalmacije itd. vsem čitateljem in naročnikom »Slovenskega Gospodarja«. Imen vseh teh fantov-vojakov je nemogoče objaviti, ker jih je preveč. Tudi uredništvo in upravnštvo »Slovenskega Gospodarja« želita vsem našim vrlim fantom-vojakom po južnih krajih najlepše in najveselejše velikonočne praznike in dal Bog, da bi se povrnili vsi zdravi v milo nam Slovenijo med svoje, ki jih že prav željno pričakujejo!

Pojasnimo k inseratu »Dobra služba«. Ker smo dobili razna vprašanja, kako je s to »dobro službo«, smo dolžni dati p. n. naročnikom sledeče pojasnilo: Uprava »Slovenskega gospodarja« sprejema inserate zelo previdno in vse sumljive zavrne. Ker pa ne pozna vseh ljudi, ki pošiljajo inserate, in ne njihovih ter krajevnih razmer, ne prevzame za vsebino inserata, če je lažljiva ali žaljiva, nikake odgovornosti. Ker torej zadeva inserat »Dobra služba«, je potrebno pred vsem povdariti, da tudi za ta inserat ne nosi odgovornosti uprava »Slovenskega gospodarja«, ampak tisti, ki je inserat vposlal. Vsakdo, ki se je za inserat zanimal, je dobil naslov. Vsakdo, ki misli, da se mu je zgodila krivica, ima priložnost, da si pravico poišče oblačnim potom. Seveda je uprava »Slovenskega gospodarja« vsem, ki njej javijo vsako pritožbo glede inseratov, zelo hvaležna in tudi sama posreduje, da se napravi red in da se izključi vsaka zloraba. Uprava »Slovenskega gospodarja«.

Mariborsko pevsko okrožje. Na splošno željo pevskih društev in zborov mariborskega pevskega okrožja se skupna prireditve ne bo vršila na belo nedeljo, dne 24. aprila, ampak na nedeljo, dne 15. maja, popoldne ob treh v dvorani Götz. Pevska društva naj nam, v kolikor to še niso storila, prijavijo takoj svoje sodelovanje in navedejo pesmi in število pevcev, ki bodo sodelovali. — Opozorjamo vsa pri nas včlanjena pevska društva in zборе, naj nam takoj prijavijo tudi sicer vse svoje člane imenom, to pa zavoljo tega, da jim moremo izposlovati sledečo ugodnost: V smislu pravilnika o povlasticah imajo vsi člani pevskih in drugih društev trikrat na leto ugodnostno vožnjo za 50 odstotkov znižanja, ako potujejo sami ali v skupinah. Poleg tega bodo imeli vsi na našo letošnjo skupščino dne 15. maja, ki se bo vršila obenem s popoldanskim koncertom, polovično vožnjo. Te dni dobite vsi okrožnice, prosimo, da na nje čimprej odgovorite!

Dva vlomilca v Mariboru. V četrtek so pripeljali iz Zagreba v Maribor Ivana Erkerja, ki je bil aretiran v Osi-
jeku in Josipa Širol iz Reke, katerega so vlovili v Zagrebu. Oba sta osumljena, da sta izvršila znani vlom v blagajno špedicije Jaklič. Aretirana sta bila na podlagi okrožnice z osebnim popisom, katero je razposlala mariborska policija. Širol je poznan težek vlomilec, ki je bil radi vlovov že večkrat kaznovan. Oba bodo v Mariboru predstavili osebami, ki s ovidele vlomilce pred izvršenim vlomom na dvorišču Jakličeve hiše. Zasliševanje vlomilcev se je pričelo dne 1. aprila. Oba sta prefrigana vlomilca, zlasti Širol, ki ima na vesti tudi še en bančni vlom na Reki, ki mu je pred petimi leti vrzel 50.000 lir in 5000 dolarjev. Oba sta prav elegantna mlada možakarja. Svoje bivanje v Mariboru v času vloma pri Jakliču odločno tajita, vendar pa je preiskavi neka oseba oba že spoznala. Zaprta sta v policijskih zaporih.

Mariborsko mesto že ima tri velike osebne avtomobile s katerimi vzdržuje promet med Mariborom ter Dravogradom in Mariborom ter Celjem. V kratkem času dobi mestna občina še dva nova osebna avtomobila in potem bo začela ljudi prevažati na progi Maribor—Ruše. Ko bodo enkrat v prometu vsi ti avtomobili, se bo dal natisniti poseben vozni red, ki bo nabit po vseh mariborskih krčmah in javnih prostorih. Napravili se bodo po mestu posebni svetilniki, na katerih bodo ti vozni redi in jih bo lahko čital vsakdo tudi ponoči. Osební avtopromet bo v Mariboru tako urejen, da se bodo vsi avtomobili zbirali na Glavnem trgu in bo lahko vsakdo takoj prestopil iz ene proge na drugo,

in ne bo treba teh osebnih avtomobilov iskati po raznih krčmah.

Vlomi v Mariboru so se zelo pomnožili. Skoro ne mine dan, da ne bi bil izvršen ali vsaj poskušan kak vlom v gostilno ali trgovino. V noči od pretekle sobote na nedeljo je vlomilec poskušal na treh krajih vdreti in sicer v poštni urad, v neko branjarijo v Frankopani ulici in v trafiko v Strmi ulici. Poskus pa se mu je povsod ponesrečil, odlomil je sicer obešenke, toda ker ni imel vitrihov, ni mogel odpreti ključavnice na vratih. Policija je priredila že več noči zaporedoma pogon, toda vlomilec ji dosedaj še ni padel v roke.

Pasijon v mariborskem gledališču. Za velikonočni čas pripravljajo mariborsko gledališče »Pasijon« (Kristovo dramo), katero je spisal L. Deutsch, prevedel F. S. Finžgar. Premijera bo na cvetno soboto zvečer. V nedeljo popoldan ob treh se predstava ponovi. Nastopi ves dramski zbor, pomnožen z mnogimi pomožnimi silami, režira g. Železnik.

Velike povere v Mežici. Mežica na Koroškem je občina, ki je popolnoma v rokah socialdemokratov. V tem kraju je precej tovarn in socialisti imajo večino. Te socije je vodil učitelj Vinko Möderndorfer, kateremu so slepo zapupali ter ga izvolili pri zadnjih oblastnih volitvah celo za oblastnega poslanca. Möderndorfer je vodil tudi gospodarstvo občine Mežica, ker so v občinskem svetu in v krajnem šolskem svetu sedeli sami njegovi najzvestejši pristasi. Gospodarstvo občine Mežica so hvalili po socialdemokratskih listih in na shodih kot najbolj vzorno v Sloveniji, povsod so naglašali, da bo tak red v vsaki občini, katero bodo vodili socialisti. Kak red je bil v občini Mežica, ipa nam dobro kaže sedaj odkritje velike afere, ki je na mah napravila konec gospodarstvu Möderndorferja in zadala smrtni udarec komunistični in takozvani Bernotovi socialistični stranki. V Mežici so lansko leto doživali veliko šolo na občinske stroške in takoj potem so začeli graditi velik občinski vodovod, kojega stroški so bili proračunani na 800.000 Din. Gradnjo vodovoda pa je prevzel brez vsakega razpisa v svoje roke krajni šolski svet v Mežici, ki je oddal delo kar pod roko socialističnemu delavskemu konzumnemu društvu »Naprej« v Celju, ki pa za izvrševanje takih del sploh nima koncesije. »Naprej« je graditev začel, delal so pa tako, da je stal vodovod mesto 800.000 D — 1.500.000 Din. Med ljudstvom se je takoj pričelo šušljati, da denar iz občinske blagajne ne gre samo za ta vodovod, da so izdatki preveliki itd. Na podlagi teh govoric je bila odrejena preiskava, katero je izvršil vodja policije v Mariboru g. nadsvetnik Krševan. Podatki, katere je spravila preiskava na dan, so bili taki, da je poseglo vmes drž. pravdnštvo ter odredilo, da se morajo vsi člani krajnega šolskega sveta zapreti, dalje se mora aretirati tajnik »Napreja« v Celju Leskovšek in v Ljubljani dva voditelja komunistov. Aretacije so že izvršene in že v nedeljo so detektivni mariborske policije pripeljali iz Mežice Möderndorferja in štiri njegove sokrivce ter jih oddali v zapore okrožnega sodišča. Poneverjene so velike svote, katere so izdali obtoženci največ za agitacijo pri zadnjih volitvah, da so spravili v oblastno zbornico učitelja Möderndorferja. Tak je bil konec socialističnega gospodarstva v Mežici in našemu ljudstvu je v dober nauk, da pazi, komur zaupa.

Cesto št. IIj—Velka sedaj pridno gradijo. Dne 4. t. m. je bilo na novo sprejetih okoli 50 novih delavcev. Najprvo popravljajo tir za železnico, po kateri bodo vozili od Mure kamen in prodec. Prihodnji teden bodo sprejeli zopet večje število delavcev.

Nove orjunaške bombe. V Pesnici pri Mariboru so ustanavljali preteklo nedeljo Orjuno. Iz Maribora je prišlo kakih 20 mož in mladeničev v črnih uniformah, kakor dimnikarji, in Pesničani so to strašilo začudeni gledali. Posledice tega obiska je občutila v noči od torika gostilna Kerenčič. Skozi okno je bila vržena v gostilniško sobo bomba, ki je eksplodirala ter napravila veliko škodo. Sreča, da ni bilo nikogar v sobi, ker bi bil gotovo ubit. Vse govori, da je bomba vrgla Orjuna. Ljudstvo že komaj pričakuje, da bo to društvo razpuščeno tako kot je bilo na Kranjskem, kjer imajo sedaj mir pred strašili v črnih oblekah.

Popravek iz Sv. Lenarta v Slov. gor. Gospod urednik! Vi ste pisali, da je znana samostojno-demokratska družba radi prepovedanega tihotapstva bencina bila kaznovana na 200.000 Din. Poročam Vam, da ste se malo zmotili. Dotična družba je bila kaznovana za mnogo višjo svoto. Celotna kazen s taksumi vred znaša namreč okroglo 380.000

pripravlja na neko zelo lepo igro pri g. Sandeju, katero bodo menda majnika igrali.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Po raznih vogalih nas vabijo rudeča vabila za velikonočni ponedeljek dne 18. aprila t. l. zopet v Slomškovo dvorano. Bralno društvo uprizeri Anton Medvedovo tragedijo v petih dejanjih »Za pravdo in sree«. Gotovo še je marsikomu v spominu ta igra iz leta 1922, zato se nadejamo, da cenjeno občinstvo to prireditev poseti tudi sedaj v obilnem številu. Vstopnice so v predprodaji v Lovrenčičevi trgovini, po katerih pridno sezajte. — Bog živi!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Zaspali menda le nismo pri Sv. Križu, kakor si mogoče Vi, gospod urednik mislite! Kaj še! Tudi v postnem času so se naša mladinska društva precej gibala. Pred vsem naj omenim prireditev Materinskega dne, katerega so priredile sestre Orlice skupno s tamburaši in Orli. Vršil se je dne 25. marca ob polno nabit Slomškovi dvorani samih dobrih in dragih mamic ter deklet, ki kaj rade napolnijo dvorano ob času takih prireditev. Prireditve je uspeša z največjim zadovoljstvom vseh obiskovalk, kar dela čast naši vrli in požrtvovalni društveni mladini ter hvala vsem materam in dekletom za tolik obisk. Upamo, da se tudi v prihodnosti leta tega dne zopet vidimo v dvorani. Ka pa bralno društvo? Še živimo! Igrali bomo igrice »Za pravdo in sree«, dasi je bila ta igra pred nekaj leti na našem odru, vendar smo se za letošnjo velikonoč odločili jo igrati. Igra vsebuje prav lepo vsebino v petih dejanjih, na kar že sedaj opozarjamo in vabim vso domačo in okoliško občinstvo. Na svidenje na velikonočni ponedeljek v Slomškovi dvorani! Začetek ob štirih popoldne. — Bog živi!

Ljudski oder Središče ponavlja v nedeljo, dne 10. aprila in na velikonočni ponedeljek, dne 18. aprila, ob 3. uri popoldne v Društvenem domu v Središču Trpljenje in smrt našega Gospoda Jezusa Kristusa, ali Pasijon. Ta, nad vse krasna, tragična igra se priporoča v poset vsem domačinom kakor okoličanom. Zveza z vlaki zelo ugodna. V razprodaji hrenovke, pecivo in malinovec. Odbor.

Ormož. Priznati moram, da me ne zadovolji in prevzame vsaka predstava. Toda Pasijon, kakor ga je že dvakrat pred raz-

Din. Nismo škodoželjni, ali samostojno-demokratskim kolozlom, ki so nosili glave tako visoko, je res dobro, da se jim rogov malo potolčejo.

Ukraden avtomobil v Rušah. Dne 4. t. m. se je v Rušah mudil z avtomobilom neki trgovski potnik. Med večerjo v gostilni Novak je pustil avto na cesti z zaprtim motorjem, ko pa je povečerjal, je v veliko začudenje opazil, da je avtomobil izginil. Vse iskanje po Rušah je bilo zaman. Ko je šel proti postaji, da telefonira v Maribor po drugi avto, je našel tik postaje v grapi ležati svoj avtomobil, ves razbit in neporaben za vožnjo. Storilec, ki mu je avto odpeljal in zavozil v grapo, ni znan.

Težka avtomobilska nesreča. V torek se je pri Ptuj dogodila težka avtomobilska nesreča. Avtoomnibus tvrdke Völker iz Maribora je pridrivil preko mosta na Breg, na cestnem ovinku pa je odletel avtomobilno prvo kolo in voz se je zaletel z vso silo v brzjavni drog, da ga je podr. Šofer si je pri udarcu prerezal roko na šipi ter bi bil izkrmavav, da mu niso hitro priskočili na pomoč ter krvavenje ustavili. Avtomobil se je razbil.

Pasijon na ptujskem odru. V mestnem gledališču v Ptuj se je že mnogo iger in predstav priredilo, zlasti pa v letošnji sezoni, ko prav agilno deluje pod vodstvom g. Bratine. Toda vse dosedanje igre in prireditve bo pa gotovo prekosila predstava o Kristusovem trpljenju ali sveti pasijon, ki jo bo igralo Dramatično društvo združeno skupaj s Kat. izobr. društvom v mestnem gledališču. Pri igri nastopi nad 70 oseb, vse v lepih jutrovnih nošah. Oder bo popolnoma novo opremljen, vse bo prav veličastno. Ker je predstava res tudi verskega pomena, je že sedaj po Ptuj in okolici že veliko zanimanje za to igro. Vsaki bi moral si ogledati to lepo dramo, in nobenemu ne bo žal ne denarja in ne časa, ki ga je zato porabil, ker kaj takega se ne vidi vedno. Da pa vsakemu, tudi tistim, ki so daleč, omogočimo, da vidi to predstavo, jo bomo večkrat ponovili in sicer na cvetno nedeljo, dne 10. aprila, ob treh popoldne, ter dne 12. aprila ob osmih zvečer; na veliki ponedeljek, dne 18. aprila ob treh popoldne; dne 22. aprila ob treh popoldne za šolsko mladino in v nedeljo, dne 1. maja, ob treh popoldne. Te lepe prilike naj nikdo nikar ne zamudi!

Razno od Sv. Urbana pri Ptuj. Smrt še zmiraj ima tu pri nas obilo žetve. V naši precej obširni župniji jih je navadno letno pobrala od 70 do 80 in letos v treh mesecih že 42. Jemlje vsevprek, stare in mlade. Med večjimi smo pokopali dne 1. aprila Čehovo Lizo, bivšo kmetico v Ločiču, ki je v starosti prvačila sedaj naši župniji. Dosegla je starost 93 let. Zapustila je dva sina in dve hčerki, katerih otroci imajo tudi že svoje potomce, tako da je bila zares prava prababica. Na njeni sedmini pri sinu Josipu Čeh je g. župan iz Ločiča nabral za vojni spomenik padlih vojakov urbane župnije 85 Din. Posnemanja vredno! Do sedaj je vsega vloženo v hranilnici pri Sv. Urbanu okoli dva tisoč Din. Upamo, da bodo občine, katere še niso pobrale, to kmalu storile, da bo moglo biti rešeno vprašanje, kje in kakšen bi naj bil spomenik.

Drava v Dravišču. Iz Velike Nedelje nam poročajo: Cesar smo se zelo bali, se je žal zgodilo. Drava je na forminskem »Otoku« nasproti Zavrča in Cvetkovcev pretrgala nekaj metrov širok pas zemlje med Dravo in Draviščem, in na dolgo kakih 20 m vdrla v strugo Dravišča, Dravišče dalje v Pesnico. Tako gospodarji zdaj Drava Dravišču, Pesnici in zemlji na levo in desno, posebno »Otoku«. Jako hude posledice bo imela njena nova struga. Ljudje, ki imajo svoja zemljišča onkraj križniškega »Otoka«, v takomenovani »Meki«, ne bodo mogli do svojih njiv. Več vsem odpade paša na Otoku. Katastrofalno pa bo ob vsakem večjem deževju in nalivu za polja in travnike občin Cvetkovci, Trgovci in Velika Nedelja. Veliko vprašanje nastaja tudi: kako bodo te navedne in druge občine z »Otoka« drva dobivale? Pred petimi ali šestimi leti bi se bila Drava na omenjenem kraju regulirala z nekaj stotisočaki. Sedaj bo stala regulacija težke milijone.

Smrt vzglednega moža v Loki pri Zidanem mostu. Dogodek, kakoršen se ponavlja po širni zemlji vsako minuto povprečno 68krat, a vendar ne moremo mimo njega. Ravno na 1. petek meseca aprila ob treh zjutraj je umrl velik častilec presv. S. J., odločno veren in poseben mož, tretjerednik, g. Mihael Zupanc, oskrbnik grajščine loške, v 78. letu svoje starosti. Kakor je v prejšnjih letih neustrašen in močen, kot je bil, pretresel grešne kosti, tako je bil

Poročila S. L. S.

Na belo nedeljo k Sv. Lenartu! Okrajna organizacija SLS za sodni okraj Sv. Lenart priredi na belo nedeljo, 24. aprila, po pozni sv. maši v Št. Lenartu veliko zborovanje za celi okraj. Prosimo, da iz vsake župnije pridejo naši somišljeniki na shod. Govorijo naši poslanci iz Beograda in Maribora. Shod se vrši ob vsakem vremenu. Agitirajte od moža do moža!

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. govori na cvetno nedeljo po rani sv. maši poslanec Fr. Žebot na shodu SLS o najvažnejših dogodkih. Povabljeni domačini in sosedje!

Zaupni sestanek v Zibiki. V nedeljo, dne 3. t. m., je imel pri nas zaupni sestanek naš oblastni poslanec g. Ivan Turk pri lepem številu naših zavednih mož, kateri so navdušeni poslušali izvajanja g. poslanca v hiši g. župana Laha. Sklenili so se razni predlogi in nasveti za bodočnost, posebno za cesto Sv. Štefan—Zibika—Mestinje in na Belo. Poročal je tudi o lepih uspehih naše stranke v Beogradu in v Mariboru. Sklenili smo, da v Zibiki pri prihodnjih volitvah ne pride nobena stranka več do kakega koraka. Le tako naprej!

Naša društva.

Mladeniška Marijina družba frančiškanske župnije ponovi v nedeljo 10. aprila, ob pol 5. uri popoldne v Narodnem domu igro v petih dejanjih »Zareče oglje«. Naj nihče ne opusti priložnosti, udeležiti se te prekrasne igre. Vstopnina: sedeži po 12, 10, 8, 6 Din. Galerija 5 Din; stojišča po 2 Din, za dijake po 2 Din.

Sv. Peter pri Mariboru. Obhajali bomo petindvajsetletnico našega društva »Skalac«. To slovesnost bi radi združili z otvoritvijo Društvenega doma, ako nam bodo šli Sentpeterčani na roko. Prosimo lepo za pomoč. Dela sedaj dosti. Bralno društvo se tudi

prodano dvorano uprizeril delavni in požrtvovalni Ljudski oder v Središču, me ni samo zadovoljil, ampak tudi ganil. Najprej je to vsega priznanja in pohvale vredno, da si je društvo nalašč za to uprizeritev preskrbelo nove, zelo posrečene kulise in nove, pester kostume (obleke), ki nas živo popeljejo v duhu na jerezalemske ulice, v dvorano zadnje večerje, na getzemanski vrt, na Golgoto. In potem prizori: od mladih nog poznani, pozneje dostikrat v šoli in cerkvi in doma v samotnih urah pri branju svete knjige premišljevanji, kako so mi predstavili nekdanjo živo-sveto-resno istino, da sem si pri več prizorih rekel: »da, tako je bilo nekdanj v resnici!« Tudi pri občinstvu sem opazil razumevanje in ganjotje. Ze to mi je znak, da so prizori segli v srce, ker so bili ljudje med odmor mirni in tihi in nemara so razmišljali veliko skrivnost našega Gospoda. Marskatera solza je skrivaj zdrknila po licu. Glavne vloge so bile dobro razdeljene. Najbolje so igrali: Kristus, Pilat, Kaifa, Judež, Herod, Peter, Marija, zastopnik trgovcev. Tudi skupni nastopi so bili dobro naštudirani in izvedeni: spremen na cvetno nedeljo, zadnja večerja, veliki sodni zbor pri Kaifu, razprava pred Pilatom, križev pot, križanje. Za par prizorov je oder nekoliko premajhen, vendar ne moti dosti. Seveda je in bo še kdo našel kaj, kar bi si bolj in drugače želel, n. pr. nekoliko netočno izgovarjanje nekaterih začetnih igralcev, prizor, kako Jezusa vjamejo, vstajenje, toda v splošnem sem prepričan, da se nikdo ni in ne bo kesal, da je žrtvoval par ur in dinarjev tej lepi, plemeniti zabavi, ki napolni človekovo dušo, dočim jo marsikaj drugega, kot krčma, kino in podobno pusti prazno. Prepričan sem celo, da se niti vrli Svetinčani ne kesajo, ki so v lepem številu posetili predstavo in morali iti nad 3 ure daleč peš domov. Prihodnji predstavi bodeta na cvetno nedeljo in na velikonočni ponedeljek ob 3. uri popoldne.

C. L.

Književnost.

Šmarnice za leto 1927. Maj se bliža in Slovenci bomo zopet obhajali šmarnično pobožnost. Letos nam je napisal »Šmarnice« g. dr. Fr. Kruljc, dekan v Laškem. Te »Šmarnice« nas vodijo v šolo čednosti, k majniški kraljici. Ker

vedno nenavadno pobožen in pravičen ter je podpiral le dobre liste. Delavci pri njem niso smeli kleti, jih je znal takoj zavrniti; vsako priliko si je hitro »vzel za pokoro«; prijatelju na sprehodu je precej rekel: »Ali ga vidiš, kako je lep?« Kdo? Pokazal je s palico na tla, kjer sta dve slameci, dva leseka ali druga predmeta slučajno drug čez drugega pravilno ležeča tvorila križ, katerega je veselo po zdravil. Vsak spričuje: »To je bil poštenjak, tako zvestega in skrbnega grajščina ne bo več imela.« Po mnenju gotovih ljudi ni bil »pameten človek«. Večkrat bi bil lahko milijonar, posebno med vojno, a izrazil se je: »Kaj bi pa »tam« rekli?!« Sploh je bil rajni Zupanc mož izredne originalnosti in duhovite veselosti. S častito Pašičevo brado je malo pomagal in moral si se mu srčno nasmejati in si se čutil potolaženega. Saj tudi take potrpežljivosti nisi kmalu našel. Zlomilo mu je desno nogo, drugokrat zopet levo, in ko so ga nesli v bolnico, žvižgal je korake, med tem ko so se drugi jokali. Istotako je zadnje svoje bolečine, ko mu je pri nalaganju dreves kost počila, sedem mesecev s čudovito potrpežljivostjo prenašal in se ni nikdar pritožil. Hvaležni za njegove mnoge dobrote in vsakokratno pomoč se tedaj sosedu in znanci s težkim srcem poslavljamo od njega in izrekamo njegovi soprogi Mariji in trem poročenim hčerkam Mici, Ani in Heleni svoje najiskrenejše sožalje.

Velika sreča za Vas! Dobitki loterije za Martinišče: avtomobil, tovorni voz, kolo, Singerjev šivalni stroj, slamo-reznica, radio-aparat, dve ovci, dobro rejen prašič, dve vreče moke 00, pet debelih gosk, tele, zaboj fig, zaboj pomaranč, zaboj makaronov, zimski površnik, stiskalnica za sadije, stiskalnica za grozdje, likalnik, stroj za repo, stroj za lase, plug in brana, blago za rjuhe, harmonike in citre, tamburica (1. brač), polovnjak vina, pet litrov »tokajca«, stenska ura »kuku«, tri žepne srebrne ure, voziček za otroka, pet kg finih salam, čokoladna torta, deset brisač, čevlji iz boksa, fina britev, usnat kovček, različno pohištvo, različna posoda za kuhinjo, naročnina za vse k. liste za celo leto, voz drv, lepa smreka, kad za zelje, tehtnica za 150 kg, veliko zrcalo, različne knjige, Sv. pismo, nevestina obleka, molitvene knjige, stenske podobe, vože za voz, kotel za žganje, metercent črešnjecva, nahrbtnik, močan roj, stroj za izmetavanje medu, štiri leta stare sadne sadike, platno za ponjavo (plahto), perje za blazino, več litrov marmelade, vaze za cvetlice, najrazličnejše orodje, samokolnice, komplet servisa za zajutrek. Tu so označeni le nekateri dobitki, kajti vseh je 670. Ne zamudite te izredne sreče! Ena srečka stane le 5 dinarčkov. Dobite jih doma v župnišču, ali pri vodstvu Martinišča v Murski Soboti. Pišite dopisnico s svojim naslovom, pa dobite srečke!

Vojska molitve za Afriko. »Nepregledno velika je moč molitve, in mi niti ne slutimo, kaj vse premoremo z molitvijo.« (P. Mešler, D. J.) Ali se ne bomo poslužili te velike moči k večji časti božji in za zveličanje duš? — Poseben namen za to ima takojimenovana »Vojska molitve za Afriko«, katera se opravlja vsako leto pred praznikom varstva sv. Jožefa. Naj se ji vsi pridružijo, bodisi vsak sam za se ali pa še bolje skupno s celo družino, istotako kongregacije. Letos se prične ta lepa devetdnevna dne 26. aprila, ravno na praznik Marije Matere dobrega sveta. Prosimo ljubo Mater božjo, da se nam pridruži ter izroči naše molitve za spreobrnjenje Afrike pres. Srcu svojega božjega Sina. Priporočajte tudi drugim to pobožnost in naročite v ta namen »Molitvice k presv. Srcu Jezusovemu za spreobrnjenje Afrike«. Dobijo se zastoj in kolikor kdo hoče pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva cesta 3. Samo za poštnino prosimo pošlji mal znesek. Tej molitvi je priložen tudi mal listič, katerega se lahko vsakdo posluži, kdor želi biti deležen velikih duhovnih dobrot te devetdnevne.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru je nabrala pri pogrebu Jozefe Lorber v Spodnjem Gasteraju Antonija Verlič 151.25 Din.

Poziv prič. Pozivajo se delavci, ki so pomagali 31. jul. 1926 nakladati v Št. Lovrencu na Pohorju železniške pravoge na avtomobila Konrada Kaurana, ko se je ob tej priliki ponesrečil delavec Franc Brinjovar, da sporočijo svoje

je knjiga pomembna in uporabna ne le za majnik, ampak splošno za nabožno čitanje, je prav, če se kar najbolj razširi med ljudstvom. Naklada je majhna, naročite čimprej! Knjiga stane vezana 20 Din. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

»Naš dom.« Števil novih naročnikov je tako močno naraslo, da prvih števil ni več. Nekaj sto naročnikom, ki se jih je priglasilo ta teden, ne moremo lista doposlati. Nujno zato prosimo vse tiste, ki so prejeli prve številke »Našega doma«, pa ne mislijo naročiti, oziroma plačati, naj nam takoj vrnejo dozdej poslane številke!

Družinska pratika. Kdor si iste doslej še ni nabavil, jo lahko dobi v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne v Mariboru, kjer se nahaja še majhna zaloga.

»Kraljestvo božje.« Te dni izide 2. številka tega lista. To bo lepo branje ravno za Veliko noč! Vsebinska: Pij XI. in cerkvena edinstvo. — Žrtv življenja. — Cirilova slovesna molitev (Pesem. S. Sardenko). — Iz pisma sv. očeta jugoslovanskim in češkoslovanskim škofom. — Molitev (Pesem. V. Vodušek). — Marija Magdalena prinaša velikonočni pozdrav. — Kristus je vstal! — Razgled po katoliškem svetu. — Vesti s krščanskega Vzhoda. — Glasnik. — Na Velehrad! — Cerkveni koledar. Kdor lista še nima, naj ga gotovo naroči! Izide šestkrat na leto in stane samo 10 Din. Dobi se še tudi 1. številka. Pisati je treba na upravo lista »Kraljestvo božje«, Maribor, Koroška cesta 12.

Karol Bervar, op. 12: Štiri žalostinke. Odobreno od preč. javantinskega kn.-šk. ordinariata v Mariboru 9. VI. 1926, št. 1107/1. Dve skladbi sta za moški, dve za mešani zbor. Mislim, da se motim, če trdim, da so to daleko najboljše Bervarjeve skladbe. Res, da so preprosto zamišljene, toda take, kakršne so, so iskreno občutene. Dobro namreč zadenejo tisto mehko čustvanje, kakor so ga srca ob težki ločitvi polna in zato bodo na poslušalce brez dvoma blažilo, tolažilo vplivale. Skladbe so hkrati tako lahke, da prav nobenemu zboru ne bodo delale nikakih težav. Zato jih bo težko kateri, zlasti podeželski zbor, hotel pogrešati.

naslove Francu Brinjovar v Mariboru, Židovska ulica 17, ali pa advokatu dr. Karlu Škapin v Mariboru.

Pisalni stroji in pisalni stroji so dvoji. In ako Vam ti sočkrat nasprotno zatrjujejo — ne dajte se izpeljati na led. Poskusite, da se pomirite, vse stroje, ki so v prometu, kolikor mogoče natančno in potem izvolite. Res je, kdor mora izbirati, se mora tudi mučiti. Pa navzlic vsemu. Rajši se mučite nekoliko ur z izbiranjem, kakor leta in leta s strojem, ki Vas ne zadovoljuje. Ako si pa vsekakor hočete prihraniti izbiranje in muko, lahko prav tako mirno kakor bi bili poskusili vse stroje, naročite na slepo »Continental«. S tem ste si kupili desetletja trajajoče veselje.

Uspehi naših poslancev.

PREMOŽENJE ŠTAJERSKE DEŽELE OSTANE NAŠE.

Štajerska dežela je bila lastnica cele vrste zemljišč in zavodov na Spodnjem Štajerskem. Kmetijska šola v Št. Juriju, vinarska šola v Mariboru, trtnice, kopališča, n. pr. Rogaška Slatina, Dobrna itd., vse to je bilo last štajerske dežele. Po sprejetju centralistične ustave so vsa ta posestva prešla v upravo države, ki si je tudi prilastila lastninsko pravico čez to lepo imovino. Vrednost teh posestov, kopališč in zavodov znaša več sto milijonov dinarjev. Če samo kopališče Rogaška Slatina predstavlja velikansko vrednost. In vse to se je posrečilo poslancem SLS, da so pridobili nazaj. V kratkem se bo lastninska pravica za ta dragocena posestva, ogromna poslopja, šole in bolnice prepisala na Slovenijo (naše samouprave).

Kar sta Žerjav in Pucelj z glasovanjem za centralistično upravo Sloveniji napravila, to so znali poslanci in ministri naše stranke s svojim spretnim in dobropremišljenim nastopom rešiti.

A Žerjavova »Domovina« kljub temu laže in grdi naše poslance.

Regulacija Drave pod Ptujem. Skozi deset- in desetletja že dela Drava pod Ptujem ogromno škodo. Cele kilometre najboljše zemlje ter gozdov so že odnesli dravski vasovi na levi strani. Najhujše so prizadete občine: Formin, Osluševci in Gajovci. Že pod rajno Avstrijo so se borili naši poslanci, da bi izposlovali potrebne kredite za regulacijo Drave ravno pod Ptujem. Nekaj se je storilo tudi že v Avstriji, da se je vsaj površno zavarovalo levo obrežje pred trganjem in to osobito, ako je Drava narasla. Od prevrata sem so poslanci Jugoslovanskega kluba neprestano na delu, da bi se lotila že vendar enkrat država regulacije Drave, ker sicer bodo ogrožene poleg zemlje cele vasi. Sedaj šele ko je stopila naša SLS v vlado, se je posrečilo našim poslancem izposlovati večmilijonski kredit, s katerim se bodo začela že letošnjo spomlad regulacijska dela, ki bodo obranila zgoraj imenovane občine pred uničenjem. Za izposlovanje tega prepotrebnega kredita se je največ trudil naš poslanec ptujskega okraja g. Vesenjak. Danes v sredo se je odpeljal g. veliki župan g. dr. Schaubach, da si bo ogledal na licu mesta škodo, katero je povzročila Drava pod Ptujem in katera regulacijska dela so najnujnejša, da se odvrne nevarnost v slučaju spomladanskega porasta Drave. Izdelali se bodo takoj regulacijski načrti in delo se bo oddalo podjetju, ki bo stavilo najbolj sprejemljive pogoje ter predloge. Izposlovanje kredita za regulacijo Drave pod Ptujem je eden od velikih uspehov naše stranke in naših poslancev.

Prijava vina odpravljena. Na številna vprašanja javljamo, da je narodna skupščina dne 31. marca 1927 na predlog poslancev SLS sklenila, da se prijava vina odpravi. Vinogradniku torej v jeseni ne bo treba več naznanjati financarjem vina. Vse kazni radi neprijave vina, ki do 1. aprila 1927 niso plačane, se odpustijo. Financarjem bode treba javiti samo tedaj, če se vino prodaja. Kontrolni listki pri prodaji vina ostanejo v veljavi. S tem, da so naši poslanci odpravili prijavo vina, je vinogradnikom mnogo pomagano. Ne odpadejo samo velike sitnosti, ampak finančna kontrola odslej tudi ne bo imela v kmetskih kletah nobenega opravka. Pucelj takega predloga nikdar ni stavil, še manj, da bi se za kaj takega zanimal.

Kazni radi sajenja tobaka, ki še do 31. marca niso bile plačane, so na predlog poslancev SLS zbrisane. Vnaprej pa se naj ljudje varujejo, da ne bodo zopet kaznovani.

Taksa na davčno knjižico odpade. Ko so bili demokrati in samostojneži na vladi, se je sklenilo, da mora vsakdo, ki hoče imeti davčno knjižico, plačati še posebno pristojbino (takso) 5 Din. Naši poslanci so v proračunski razpravi predlagali, da se ta taksa odpravi. In dosegli so. Ravnotako v bodoče ne bo treba plačevati takse na davčne napovedi. Žerjavu in Pivkotu se seveda zdijo take stvari premalenkoste, ker so samostojni demokrati pri »Slavenski banki« delali s samimi milijoni.

Prenosnina pri podedovanju po novem finančnem zakonu. V novem finančnem zakonu za leto 1927-28 je v čl. 89 izprememba, ki bo velikoga pomena za dediče. Izpremenjen je člen 6 zakona o taksah, ki se sedaj glasi: Za dedščine v prvem kolenu krvnega sorodstva po umrlem, odkar stopi ta zakon v veljavo, se v celi kraljevini ne bo plačala nobena taksa, ako celotna čista vrednost (po odbitku dolgov in stroškov) ne presega 150.000 Din brez ozira na broj dedičev.

Ta uspeh naših poslancev bo najbolj ugodno vplival na Slovenijo: Te dni je prispela iz Beograda vesela vest, da je delegat za finance v Ljubljani dr. Šavnik predstavljen iz Ljubljane v Beograd. Na Šavnikovo mesto pride priznani finančnik g. Rupnik. Zamenjava dr. Šavnika z dr. Rupnikom je eden največjih uspehov naših poslancev. Prepričani smo, da bo imel Rupnik mnogo več srca za z davki preobloženo Slovenijo, nego pa dr. Žerjavov prijatelj g. dr. Šavnik.

Gospodarstvo.

USTANOVNI OBČNI ZBOR VINARSKEGA DRUŠTVA V MARIBORU.

za katerega je vladalo veliko zanimanje, se je vršil dne 2. aprila ob pol 11. uri predpoldne na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Udeležba je bila velika in prišli so

tudi zastopniki iz ljubljanske oblasti, ker bo to društvo obsegalo vse vinogradnike Slovenije.

G. podpredsednik ravnatelj Žmave pozdravi iskreno navzoče in obžaluje, da je predsednik likvidacijskega, oziroma pripravljalnega odbora g. višji vinarski nadzornik Puklavac odložil svoje mesto. Naj mu bo torej dovoljeno, da vodi do izvolitve novega predsednika današnji občni zbor. To stori s tem večjim veseljem, ker se polagajo novi temelji na tem, že nad 55 let starem, vinogradništvu služočem zavodu in ker si je svest, da se bodo zopet našli potrebni stiki za praktično delovanje med narodom. Nato poda kratko zgodovino postanka in življenja vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo in Zveze jugoslovanskih vinogradnikov ter omenja tudi vzroke, ki so dovedli do likvidacije obeh korporacij. Kriza vinogradništva nas sili, da iščemo novih potov in in pomoči in danes polagamo nove temelje za bodočnost.

Tajnik g. inženjer Zupanič prečita nato zapisnike zadnjega likvidacijskega občnega zbora in dosedanjih sej likvidacijskega, oziroma pripravljalnega odbora ter omenja, da je novo društvo že prevzelo premoženje obeh starih društev. G. predsednik Žmave še omeni, da bo že meseca maja izšlo novo glasilo za vinogradnike »Naše gorice« in da si je pridobil za sodelovanje širši sosvet strokovnjakov. Nato prečita pravila novega društva, ki se sprejmejo z nekaterimi izpremembami. Članarina za leto 1927 znaša 20 Din. Udje dobe glasilo zastoj. Vinarska šola pristopi novemu društvu kot prvi ustanovni član.

Ker ni nikdo protestiral, je bil z vzklikom soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik: Gabrijel Majcen, profesor v pokouju, Maribor; I. podpredsednik: inž. Zidanšek, kmetijski referent mariborske oblasti; II. podpredsednik: Jože Nemanič, poslanec, za ljubljansko oblast; odborniki: inž. Zupanič, strokovni učitelj Goriup, Miha Brenčič, klet. nadzornik Ivan Zabavnik, poslanec Ivan Zupanič, župan Srečko Robič, poslanec Ivan Rajh, vinski trgovec Klotar Bouvier iz Gornje Radgone in vinogradnik Robert Košar; iz ljubljanske oblasti pa: Globelnik iz Novega mesta, Bučar iz Kostanjevice, Janežič iz Bizelskega. Izvoljeni sprejmejo svoja mesta.

Novi predsednik g. prof. Majcen prevzame nato predsedstvo.

Dr. Lašič se s toplimi besedami spomni iz službe odhajajočega višjega vinarskega nadzornika g. Puklavca. — Odbornik Košar predlaga, naj bi stopila ravnokar ustanovljena strokovna organizacija vinogradnikov v razgovor z obstoječim pripravljalnim odborom za oblastno vinsko razstavo v Mariboru. Ravnatelj Zadravec podpira ta predlog. — Oblastni poslanec g. Petovar nasprotuje temu in predlaga, da se društvo ne spuša v noben dogovor in se razstave ne udeleži. Ta predlog je bil sprejet. — Nato zaključijo predsednik ob pol dveh popoldne prvi ustanovni občni zbor, ki naj prinese obilnega blagoslova za naše trpeče vinogradništvo v Sloveniji. Vinogradniki, podpirajte svojo strokovno organizacijo s pristopom in vnetim sodelovanjem. V slogi je moč!

ZAHTEVE HMELJARJEV.

Na občnem zboru Hmeljarskega društva za Slovenijo, ki se je nedavno vršil v Zalcu, je med drugim poročal g. Edv. Kuček iz Zalca o škodi, ki jo povzročajo prekupčevalci hmeljskih sadik, katere pošiljajo v Bačko. Po poročilih, ki jih je prejelo društvo, se letos poveča ploskev hmeljskih nasadov v Bački za sto odstotkov, in sicer od 4000 na 8000 ha. Veliko je še nerazsodnih hmeljarjev, ki prodajajo brezvestno sadike tem prekupčevalcem za južne groše. Koliko zla storijo s to prodajo, sedaj ne uvidevajo. Pride čas, ko bodo cene vsled nadprodukcije hmelja padle pod produkcijske stroške in za vse to se bo imeli pošteni hmeljarji zahvaliti tem izdajalcem hmeljarstva. Hmeljarsko društvo je storilo vse, kar je bilo v njegovi moči; zaprosilo je poljedelsko ministrstvo, da ono prepreči izvoz sadik iz Slovenije. Ker pa od merodajnih činiteljev ni pričakovati pomoči, je potrebno, da se vsi hmeljarji strnejo in vsako prodajo odločno odklonijo. Odbor hmeljarskega društva je predlagal občnemu zboru resolucijo, kateri se zahteva, da se vsa imena onih, ki se bavijo s prodajo hmeljskih sadežev v Bačko, označijo na črni deski, katera naj bo v vsakem javnem lokalu vidno pritrjena in da se njih imena objavijo eventualno v časopisih. (Zelji hmeljarjev glede prepovedi izvoza sadik iz Slovenije nikakor ni mogoče ugoditi, ker bi bila taka prepoved v nasprotju s principom svobodnega blagovnega prometa v mejah države. Op. ur.)

Od društvenega predsednika so bile predlagane sledeče resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

1. Hmeljarji smatrajo sedanjo brezmejno širjenje hmeljarstva ne le v njihovem, ampak iz splošno gospodarskega stališča kvarno in pozivljejo vlado, da skuša to omejiti potem primerne poka in potom kontrole, da se izvažajo iz kraja v kraj le zdravi in neokuženi sadeži.

2. Oznamovanje hmelja v zmislu zakona z dne 17. marca 1907 naj ostane za sedaj neobvezno.

3. Ker se je v Sloveniji hmeljarstvo zelo razširilo, naj se ustanovi poleg dosedanjega okoliša: Južnoštajersko-Savinjske dolina po potrebi in geografski legi še druga hmeljska okoliša.

4. Le hmelj iz okoliša Južnoštajerske-Savinjske doline, ki obsega okraje Celje, Vransko in Gornji Grad, naj se oznamuje z označbo »Južnoštajersko-Savinjska dolina«. To znamko smatrajo danes zbrani hmeljarji kot svojo trgovsko znamko in jo priznavajo le hmelju tega okoliša.

5. Zbrani hmeljarji zahtevajo, da ministrstvo za trgovino, obrt in industrijo prizna in štiti savinjskim hmeljarjem znamko »Južnoštajersko-Savinjska dolina«, pod katero so si pridobili svetovne sloves.

6. Tovornina za hmeljske droge naj se primerno zniža.

7. Skuša naj se doseči carine prost uvoz hmeljskih drogov iz Avstrije, katerih pri nas že občutno primanjkuje.

8. Pri trgovinskih pogajanjih s CSR in Nemčijo naj se stremi za čim nižjo carino za naš hmelj pri današnjem uvozu. Za uvoz češkega in nemškega hmelja se pa priznava od naše strani polna pariteta.

9. Uverjenje pri izvozu hmelja naj se odpravi, ker ovira inozemsko trgovino in je produkcijski škodljivo.

Anketa, ki se je vršila 6. marca pri poljedelskem ministrstvu v zadevi oznamovanja kvalitetnega hmelja ni dovela do zaželenega zaključka, zato se ista vnovič vrši aprila v Celju. O poteku ankete bomo poročali.

POJAVI PRI KALENJU SEMENA.

Tekom cele dobe kaljenja, ko se iz suhega semena prej ali slej razvije mlada rastlinica in ozeleni, se dajo razločevati posamezni pojavi in stopnje razvoja, ki si slede v

kratki dobi ena drugi, pri ugodnih pogojih za kalenje pa prehajajo ena v drugo.

Začne se pojav kaljenja s tem, da se seme napne. Do semena pride vlaga, ki se poleže na semensko lupino ter prodre skozi njo v notranjost semena, od stanice do stanice. Seme postane debelo, nabrekne in to tem hitreje, čim v povolnejši meri je vode na razpolago, ako je iste toliko na razpolago, da se je že spočetka navzame seme 30—40% svoje teže. Do popolne nabrekliosti rabi seme še nekaj vode, vendar preveč vode škoduje, ker potem, ko je seme napeto, mora do njega zrak, preveč vlage pa ne pusti zraka blizu. Seme vleče že iz vlažnega zraka vlago nase, se nekoliko napne, toda ne kali dalje, ker je premalo vlage, pač pa trpi njegova kaljivost, v njem se pričnejo razkrojni pojavi. Zato se mora semensko blago imeti do setve spravljeno vedno na suhem. Nekatera semena dobijo dovolj vlage za kalenje že od močne rose, kot n. pr. v žito podsejana detelja.

Seme, ki se v vodi ne napne, ni kaljivo. Sicer je zmožnost nabrekliosti različna pri različnih semenih. Nekatera semena, posebno taka, ki imajo debelo semensko lupino, nabreknejo zelo počasi. Pospeši se pa njih nabreknenje, če se jih pomeša s peskom in nekoliko tare. Ako leži seme dalje časa v vodi, se ne napne samo v vodi, temveč voda ga prične izluževati, iz semena potujejo v vodo skozi lupino razne snovi. Čim toplejša je voda, tem močnejše je izluževanje. Izlužijo se posebno brezdušičnate organske snovi in topljive dušičnate organske snovi, od mineralnih snovi pa kalijeve spojine. Nabreklo seme pridobi na prostornini, a zgubi na teži.

Voda, ki je prodrla v notranjost semena, raztopi sedaj in preoblikuje organske rezervne snovi (škrob, sladkor, olja, beljakovine). Te rezervne snovi se pretvorijo v rastlinsko hrano in snovi za izdelavo rastlinskih delov. V vodi neraztopne snovi se preoblikujejo v lahko raztopne, s tem postanejo sposobne za selitev v kalček. Proteini se pretvorijo v amide (asparagin) in fermente. Fermenti pa preoblikujejo škrob v sladkor. Množina rezervnih snovi se manjša, več se pa porabi pri izdelavi rastlinskih stanic razvijajočega se kalčka. Rastlinsko olje se pretvori v škrob in nadalje v sladkor. Da se vsa ta preoblikovanja vrše pravilno, pa mora že dohajati kalčemu semenu zračni kisik. Ta kisik oksidira nekatere organske spojine, drugi del kisika pa služi dihanju, v kalčki rastlinici se ta spoji z ogljikom organskih spojin (izgori) v ogljikov dvokis, tega pa izloči kalčka rastlinica (seme). Kalčke seme diha, z oksidacijo ogljika se razvija toplota, seme se ugreje. Kalčke seme gubi na teži, z oksidacijo si pridobiva kalčka rastlinica potrebno življensko energijo za daljni razvoj.

Čim močnejši je razvoj mlade rastlinice, tem več rabi ona kisika. Ako dohaja malo kisika, se zelo zavleče kaljenje in razvoj mlade rastlinice.

Ko so se rezervne snovi pod vplivom vlage, fermentov in kisika preoblikovale v raztopljive snovi, so zdaj iste sposobne za potovanje od stanice do stanice. Sedaj se prične njih selitev v kalček, isti se z navzemanjem te hrane prične razvijati in sicer tako, da se prične v osnovi koreninice kalčka živahna tvorba novih stanic ter povečevanje starih stanic. Koreninica se podaljša, prodre semensko lupino, na nje vrhu se razvija stanica za stanico, koreninica se daljša, prične rasti navpično v zemljo, oziroma se zasuje v navpično smer. Nje rastlinska kapica se vrine med zemljo, tik za kapico prične rasti v zemljo lesne koreninice. Koreninica se vedno bolj podaljšuje, razvija nove lesne koreninice, kmalu se razvijejo še druge koreninice, rastlinica se zaseda v zemljo, ter se z razvojem koreninice pripravi sedaj na sprejemanje rudninske hrane iz zemlje. Nekatero rastlino kot žita razvijajo iz semena le par korenin, druge korenine se razvijejo pozneje iz prvega kolenca stebila, pri drugih rastlinah se pa iz semena poglana korenina razvije in razraste močno.

Za razvojem koreninice pa ne zaostaja razvoj cime, iz katere se oblikuje nadzemski del rastline. Kmalu za koreninico prodre i ona semensko lupino ter prične rasti v nasprotno smer kot koreninica, prodre med njo ležečo plast zemlje, pride na dan, na svetlobo ter ozeleni. Od tega časa dalje mlada rastlinica ni več navezana na hrano iz semena, za koreninami dobiva rudninsko hrano iz zemlje, razvijajoči se in zeleneči se nadzemski del rastlinice pa prične zajemati hrano iz zraka. Sedaj je rastlinica že prilagoden na samostavno prehrano iz zemlje in zraka, ona prične živeti in se prehranjevati na način, ki je značilen za vse zelene rastline. Jedro semena, oziroma klični listi semena, so se do te dobe posušili in izpraznili ter oddali svoje hranilne snovi kalčki rastlinici.

Kakor že omenjeno, se kalenje zavleče in poslabša, ako ni kalčemu semenu na razpolago v pravem razmerju vlaga, kisik in toplota. Pa tudi nekatere druge snovi lahko motijo kaljenje, tako razne kisline, izvzemši fosforjevo kislino superfosfata. Gnojenje s superfosfatom ob setvi ne škoduje kaljenju. Žgano apno škoduje, tik pred setvijo se ne sme gnojiti z istim, škodujejo tudi klorove spojine, ki se najdejo v kalijskih solih, z istimi se močnejše ne sme gnojiti ravno ob setvi. Škodljiva je kaljenju tudi modra galica in formalin, ako se je semensko blago razkuževalo pre dolgo časa v istih.

Društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru naznaja, da se vrši redni občni zbor v petek, dne 8. t. m., v gostilni g. Birtiča »Pri klavnicu«. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Razgovor o sodelovanju društva pri jubilejni razstavi Kmetijske družbe v Ljubljani. 5. Slučajnosti in samostojni predlogi. Začetek ob pol osmih zvečer. Ako pa se ob tej uri ne zbere vsaj 20 članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje brez ozira na število navzočih članov. Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

Občni zbor Ljudske posojilnice v Celju se je vršil v nedeljo, dne 3. t. m. Iz poročila načelstva razvidimo, da je ta denarni zavod tudi v minulem letu vsestransko prav lepo napredoval. Vsi sloji prebivalstva se ga z zaupanjem oklepajo, nalagajo pri njem svoj denar ter iščejo v potrebi posojila. Denarni promet za l. 1926 je znašal 283,030,097 Din. Hranilne vloge so znašale koncem l. 1926 52,306,405 Din in so zrastle v letu 1926 za 14,734,401 Din. Porast hra-

nilnih vlog je pred vsem pripisovati dobri hmeljski letini. Stanje posojil pa je znašalo koncem leta in sicer na hipoteke 9,414,727 Din, na menice 6,091,615 Din in v tekočem računu 21,741,365 Din, tako da je bilo skupno stanje posojil koncem leta 1926 37,247,708 Din in se je torej zvišalo za 13,347,811 Din. Naloženega denarja je bilo koncem leta 1926 14,821,713 Din, znak velike likvidnosti zavoda. Čistega dobička izkaže Ljudska posojilnica 143,955 Din, ki se v celoti pripíše rezervnim zakladom, ki se s tem pripisom zvišajo na 557,323 Din. Število zadrušnikov je narastlo v letu 1926 za 514 in znaša koncem leta 2681, med temi nad tri četrtine kmečkih posestnikov. Ako pomislimo, da je Ljudska posojilnica v Celju zadruga z neomejeno zavezo, si lahko predstavljamo, kako ogromno jamstvo nam nudi zgorajšnje število zadrušnikov. Vsled tega priporočamo vsem, osobito pa našim kmečkim posestnikom, da se poslužujejo le Ljudske posojilnice v Celju in nalagajo svoj ožvižen denar pri njej, kakor tudi se obračajo za posojila na ta denarni zavod. Ljudska posojilnica v Celju, poprej pri »Belem volu«, ima sedaj svoje uradne prostore v svoji hiši na Cankarjevi cesti št. 4, poleg davkarje, nakar prav posebno opozarjamo naše kmečko ljudstvo iz dežele, da Ljudske posojilnice ne zamenjajo s kakim drugim denarnim zavodom v Celju. Le Ljudska posojilnica je naš edini kmečki denarni zavod v Celju!

Mariborski trg, dne 2. aprila 1927. Slaninarjev je bilo 45, ki so pripeljali 119 zaklanih svinj seboj in prodajali meso in slanino po 10.50 do 25 Din za kg na drobno, oziroma po 15 do 17 Din kg na debelo. Domači mesarji so prodajali malo ceneje kakor po navadi, nekateri so prodajali govedino celo po 6 do 8 Din kg. Perutnine je bilo okoli 500 komadov, Cene so bile piščancem 25 do 35, kokošem 35 do 60, gosem in racam 8 do 30 Din komad. Ribe so se prodajale: morske po 20 do 25 Din, živi karpi iz graščine Rače po 17 Din komad, Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice, sadike. Cene krompirju 6 do 7 Din mernik (7 in pol kg), kislemu zelju 3 do 4, kislji repi 2, maslu surovemu 44 do 46, kuhanemu 45 do 48, čajnemu 55 do 65 Din, čebuli 5 do 6, česnu 12 do 18 Din kg, ohrovu 1.50 do 2.50, solati 2 do 4, karfiolu 3 do 10 Din komad, mleku 2.50 do 3, oljčnemu olju 26 do 36, bučnemu olju 18 do 20, smetani 12 do 14 Din liter, jajcam 1.25 do 1.75 Din komad, sadju: jabolkam 5 do 10, suhim hruškam 10 do 12, dateljem 24 do 34 Din kg, cveticam 1 do 5, z lonci vred 15 do 50, sadikam 10 do 25 Din komad, Lesena in lončena roba 1 do 100 Din komad. Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 30. maja je bilo 10 vozov sena, 6 vozov slame, v soboto pa 9 vozov sena in 7 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 100, slami pa 45 do 50 Din za 100 kg.

Mariborsko semjsko poročilo. Na svinjski sejem dne 1. aprila se je pripeljalo 209 svinj, 2 ovci, 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 80 do 100 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200, 3—4 mesece stari 260 do 350, 5—7 mesecev stari 420 do 450, 8—10 mesecev stari 530 do 550, 1 leto stari 1200 do 1500! 1 kg žive teže 9.50 do 11, 1 kg mrtve teže 15 do 16; ovce komad 75 Din.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56.75 do 56.95 Din, francoski frank 2.22 do 2.24 Din, italijanska lira 2.73 do 2.75 Din, čehoslovaška krona 1.68 do 1.69 Din, avstrijski šiling 8 Din, švicarski frank 10.94 do 10.97 Din, holandski goldinar 22.79 Din, nemška marka 13.51 do 13.54 Din in angleški funt 276 do 277 Din, nemška marka 13.51 do 13.54 Din in angleški funt 276 do 277 Din.

Za razvedrilo.

Rešitev ugank. Pet krav za desetak, po čem pride ena k drugi? — Po parkljih. — Kadar je polno, je tako težko, kakor prazno. Kadar pa je prazno, je tako težko, kakor če bi bilo polno? — Kovaški meh.

Nove uganke: Les na les, pa usnje vmes, kaj je to? (Rešitev v prihodnji številki.) — Kaj je med goro in dolino? (Rešitev v prihodnji številki.)

Nova otroška bolezen. Jožek reče mami: »Mama, danes ne morem v šolo!« — Mama: »Zakaj ne?« — Jožek: »Imam novo bolezen. Ne počutim se dobro.« — Mama: »Kje pa se ne počutiš dobro?« — Jožko: »V šoli.« — (Iz knjige »Iz otroških ust.« Knjiga se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane samo 8 Din.

Zalovanje. Za pogrebom nekega bogatina, ki pa ni imel nobenih dedičev, je nekdo prav zelo jokal. Pa so ga vprašali: »Zakaj pa vi jokate, saj se še poznala nista in si nista bila prav nič v sorodu?« — On pa je odgovoril: »Pa ravno zato se jokam!«

Kdor hitro da, dvakrat da. Sosed je rekel sosedu: »Po sodi mi enega Jurja, nujno potrebujem!« — Prijatelj, mu je sosod odgovoril, »ta teden ne morem, bom drugi teden.« — »Toda, vedi, kdor hitro da, dvakrat da!« — »To je pa res! Glej, jaz sem hitro dal svojo hčer temu Jurčetu, zdaj pa že oba pri meni stanujeta!«

Na sejmu je prodajal žid svete podobe. Pa je ponujal slike sv. Janeza Krstnika. Na eni sliki je bil obut, na drugi pa bos. Kupec ga je vprašal: »Kako pa to, da je sv. Janez na eni sliki bos, na drugi pa obut?« — Prodajalec pa si je znal pomagati in je rekel: »Bosega sem slikal po leti, obutega pa po zimi, da ga ni zehlo!«

Dober računar. G. župnik je izvedel, da je neki kmetič ukradel sosedu prav debelega prašiča. Zato je kmetiča poklical k sebi in mu svetoval, naj povrne. Kmetič se je izgovarjal: »Gospod, ne morem! Deco imam, izvedeli bi in bi me zaprli! Na skrivnem vrniti ga je nemogoče, ker sem ga že zaklal in deloma smo ga že pojedli!« — Župnik je tedaj rekel: »Pa dajte 200 Din za župniške uboge!« — Kmetiču se zasvetijo oči, potegne denarnico iz žepa in našteje 400 Din. — »Zakaj pa to«, je vprašal gospod župnik. — Kmetič pa mu je odgovoril: »Gospod, ne zamerite, vem namreč še za enega tako lepega prašička!«

Zanimivosti.

Umeten sneg. V Berlinu vzbuja splošno pozornost neki angleški kmet, s katerim je sklenila uprava velesejma v Berlinu pogodbo za proizvajanje umetnega snega. Berlin dobi že v kratkem času umetna smučarska polja, ki bodo smučarjem na razpolago tudi v spomladanskem in poletnem času. Angleški izumitelj je iznašel prašek, katerega lastnosti prav nič ne zaostajajo za lastnostmi snega. S tem praškom se posujejo tla, namenjena za smuko, in smučarjem je ob vsakem času dana priložnost, da se zabavajo kot pozimi v zasneženih prirodi. Berlinčani že delajo načrte za umeten hrib, v neki veliki avtomobilski lopu pa so posta-

vili 13 m visoko skakalnico, do katere vodi 130 m dolga proga. Za to napravo bo treba 200.000 kg umetnega snega.

Babilonski stolp. Zadnja amerikanska nemška izkopavanja v Indiji in v Sprednji Aziji mečejo nepričakovano luč na začetek naše kulture. Amerikanci so odstranili tisoč letni pesek in toliko, da so ugotovili načrte babilonskih mest Kiša in Ura. Potrebovali pa bodo še štiri leta, da razčistijo velikanska urska svetišča, kjer je molil ožak Abraham. Našli so tudi dve nadstropji, ostanek svetovnoznane babilonskega stolpa, ki je imel po zatrdilu sv. pisma sedem nadstropij. Arhitekt Dömbart je tudi naredil rekonstrukcijo celotnega stolpa, ki je čudno sličen amerškemu nebotičniku naše dobe. Ženske slike iz Ura kažejo, da ni so bile babilonske mode preveč oddaljene od sedanjih. Že pred 3000 leti so nosile babilonske gospe z volančji okrašene obleke. V carski palači sumerske, t. j. predbabilonske dobe so našli 5000 let stara pšenična zrna. Podobna so na las sedanji angleški pšenici. To je dokaz prastare selekcije, t. j. umetnosti, izboljšati vrste žita. Sumersko-babilonska kultura je vplivala na indijsko in kitajsko. To je nedvomno razvidno na temelju lanskih izkopavanj. Moramo se tedaj sprijazniti z mislijo o prastari kulturni enoti naše zemlje. Stare vezi so se sčasoma pozabile tako temeljito, da na nas zdaj učinkujejo kakor presenetljiva zgodovinska odkritja.

Nenavadna najdba v sodnem poslopju. Ob priliki prenavljanja sodnega poslopja v Veliki Kikindi v Banatu so našli delavci v neki greznici že skoraj popolnoma segnito človeško glavo. Konjač, ki mu je bilo poverjeno očiščenje stranišč in greznic, je prijavil stvar policiji. Policija je poslala na lice mesta komisijo, ki je ugotovila, da gre za žensko glavo, ki je morala ležati v greznici 8 do 10 let. Kljub pridnemu iskanju ostalih delov trupla doslej niso zamogli najti. Domneva se, da gre za zločin, ki so ga utegnili izvršiti pred 8 do 10 leti zamorci, vojaki francoskih kolonijalnih čet, ki so bile takrat nastanjene v omenjenem poslopju. Uvedena je preiskava. Policija sestavlja spisek vseh oseb, ki so svoječasno neznano kam izginile.

Oče, ki je pustil umreti svoje otroke od gladu. Mrliški oglednik v Stettinu je z začudenjem ugotovil, da je umrl tamkajšnjemu zidarju Wurerju tekom treh let že tretji otrok ter da je bilo truplo vsakega otroka tako shujšano, da ga je bila sama kost in koža. Opozoril je na to pristojno oblast. Zdravniška preiskava je ugotovila, da je pustil zidar, ki je tudi svojo ženo često surovo pretepal, svoje otroke dobesedno usmrtiti od gladu.

Edinec. Dokazano je, da so otroci edinci mnogo manj nadarjeni, kot pa oni, ki izhajajo iz družin, v katerih je število otrok veliko. Ne le, da taki otroci pridejo povprečno poldrugo leto, oziroma dve leti pozneje v šolo, so tudi pri učenju splošno za drugimi. Polovico otrok, katere so preiskali, se ne sporazume z drugimi otroci in so taki ljubljenski edinci nepriljubljeni, ker so navadno pomehkuženi, se ne znajo prilagoditi drugim otrokom, so svoje glavni in ne vedo, kedaj morajo popustiti v kaki stvari. Nekdo, ki je preiskal 400 takih edincev, je našel, da je četrtnina takih, katerih značaj je pred vsem sebičnost.

Aretacija drznega roparja. Iz Londona poročajo: Po skoraj štiri leta trajajočem preganjanju po vsem svetu je bil te dni aretiran v Manili eden od najpredrznnejših zločincev Zedinjenih držav, neki Hugh d'Autremont. Lopov je izvršil leta 1923 v družbi z dvema tovarišema napad na železniški vlak. Roparji so umorili strojevodjo, kurjača in nekega zavirača, nakar so poglani v zrak poštini voz, pri čemur je neki poštini uslužbenec živ zgorel, ter jo odkurili z velikim plenom. Zločin je vzbudil v Ameriki veliko razburjenje in prišel se je besen lov za storilci. Več kot sto oseb je bilo po krivici aretiranih in ko se je izkazala njihova nedolžnost, zopet izpuščenih.

Drzen roparski napad na banko. V podružnici Agrarne in obrtne banke v Veliki Bitzi na Moravskem je bil izvršen te dni roparski napad, ki je zahteval človeško žrtev. Okrog pol 11. ure dopoldne se je pojavil pred banko mlad fantalin, ki je potegnil roletu. Med tem so udrl trije njegovi tovariši v banko ter zvezali ravnatelja in blagajnika, nakar so oropali blagajno in odnesli 26.000 čeških kron. Med tem, ko so vlomilci »delali«, je vstopil v lokal uradnik neke tvrdke, ki je hotel vložiti v banko 15.000 kron. Roparji so mu denar odvzeli ter mu zapovedali, da mora biti miren. Ker je jel uradnik klicati na pomoč, so ga naskočili lopovi z noži. Dobil je sedem ubodljajev, med temi enega v srce. Kmalu nato je prišla v banko neka kmetica. Lopovi so jo postavili v kot ter ji ukazali, da mora biti mirna. Ko so svoje delo izvršili, so prisilili slugo, da je telefoniral na centralo po avtomobil, s katerim so se nameravali odpeljati. Vendar pa so jo odkurili, še predno je prišel avtomobil. Vse slovaško orožništvo je alarmirano v svrhu izsleditve zločincev.

Pisma iz domačih krajev.

Krčevina. C. g. katehet in učiteljstvo osnovne šole v Krčevini. Lajtersberg vabi vse starše šolskih otrok, naj se na cvetno nedeljo udeležijo roditeljskega sestanka (zborovanja), ki bo ob pol 2. uri popoldne v VI. razredu domače šole. Govorila bosta o zelo važnih in potrebnih stvareh za domače življenje č. g. katehet in g. učitelj Lovše.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Letošnja zima je našo župnijo nemilo zadela. Kruta smrt nam je iztrgala iz naše sredine izredno veliko naših dragih različne starosti. Tako smo dne 21. marca spremljali na zadnji poti blago in dobro gospodinjino in Marijino družbenico Jožefo Lorber iz Sp. Gasteraja. Dne 25. marca Mihaela Stiper, moža v starosti 86 let, ki je s težkim delom v potu svojega obraza presrbel svoje otroke in jih dobro vzgojil. Večni Bog mu bodi plačnik. Dne 1. aprila pa smo spremili na pokopališče Janeza Krautič, veleposestnika na Malni, ki je bil blizu 20 let občinski svetovalec. Pevski zbor je zapel vsem na domu in pri grobu ganljivo žalostinke. Vsi trije, sedaj rajni, so bili zelo priljubljeni, kar je kazala velika udeležba pri pogrebu. Svetila jim večna luč!

Velika Nedelja. Popolnoma prav je, da ti Slovenski Gospodar tako lepo skrbiš za nepristranost naših kraljevih pismonošev, za pravilno kletarsko nadzorstvo v Hajdnju in za lepoto naše Mihovske vasi ob vzhodni krasnega velikonedeljskega hrička. Gospoda pismonoši! Le vama je koristno, da nastopata nestrankarsko, in le tisti vama hočejo dobro, ki vaju pred strankarstvom svarijo. Ako še sedaj tega ne uvidevata, sta res s slepoto udarjena. S krvavimi davki vaju plačujemo vsi davkoplačevalci, ne

samo vajini pristaši. Kletarsko nadzorstvo v Hajndlu pa se nam zdi le tedaj pravilno, ako se ne upošteva samo sedanjí hasnovalec in užitar, ampak tudi v zemljiški knjigi vknjiženi lastninar vinograde in kleti, oziroma vinčarije. Nikogar se ne sme izživati, ne dražiti, ne žaliti, prav nikogar, ne vžitarja, ne lastninarja; zato je zbiranje raznih gostov večkrat v pozni noči združeno z velikimi nevarnostmi, na požar niti misliti ne upamo. Boljše bi bilo, da bi vžitar nadzorstvo kleti položil v roke starejšega in vsestransko obzirnega moža. In naši Mihovci! Pogled jih od nog do glave, od železniške postaje do brega, ali niso lepi? Tj bujni vrtovi in sadonosniki, ta prostorna dvorišča, te večje in manjše hišice s cvetlicami v oknih in snežno bele kakor plavajoči labudi, to je blagodejni užitek neštetihih mimoidočih popotnikov! In vendar še bi bili lepi naši Mihovci, ako bi bile česje bolj suhe, bolj z gramozom posute, posebno od Jupovih do Šoštarovega Hanza, ako bi se še ena hiša popravila in pobelila, ako bi ob hudem deževju dobila voda takojšen odtok iz nižjih leg in ako bi okrajni zastop ormoški kmalu izbetonalni globoki jarek ob severni strani ceste. Da nam je gostilničar Alt na tiho nedeljo priskrbel kričeči »ringelspiel«, ni kazilo lepoto naše vasi, pač pa srca naših otrok. Nekateri otroci so začeli zmkati jajca, da bi prišli do denarja za »ringelspiel«. Gospod Alt, plačajte otrokom rajše vi parkratno fletno vožnjo, pa jim 14 dni prej oznanite, da otrokom ne bo treba jemati. Ljubi Slovenski Gospodar, ako se ti posreči, da bodo naši Mihovci še lepši kakor so sedaj, dobiš najlepši in najbolj dišeči pušlec od vseh najlepših mihovskih deklet.

Zvab pri Sv. Tomažu. Ako bi slučajno ljudje sosednih vasi mislili, da se na Zvabu ženimo le na pust, bi bili napačnega mišljenja. Ravno dne 28. marca se je tukaj poročil vrl mladenič Ivan Petrena, z gosposidico Miciko Slokan, stanujočo ravno tam, ki ga je že več let oskrbovala kot gosposidja krščanskih načel. Mlademu zakonskemu parčku, ki gospodari na Zvabu št. 11, želimo obilo sreče in blagoslova pri velikonočnih pisankah.

Dobrna pri Celju. Preteklo nedeljo je bil nameščen na našo župnijo naš novi župnik č. g. Karl Arlič. To je bil znova dan veselja za Dobrno. Zato so dobri dobrnski župljani pripravili svojem novemu ž. župniku prav iskren sprejem že v soboto popoldne in zvečer. Na vasi pri slavlolu so ga pozdravili v imenu občine g. Jožef Rošar, v imenu cerkve in župljanov g. Matevž Božnik, v imenu šolske mladine Dergajnerja in v imenu Marijine družbe Božnikov. Ljudstvo je sprejelo svojega g. župnika v cerkev, kjer je bil blagoslov in kjer je g. župnik kratko nagovoril svoje nove župljane s prav očetovsko ljubeznjivimi besedami. Zvečer so mu domači pevci pod vodstvom g. Schmidta in s sodelovanjem domačega gasilnega in rešilnega društva priredili podoknico in bakljado. — V nedeljo je bilo slovesno umeščenje, ki ga je izvršil gospod dekan Ivan Toman in kateremu je prisostvovalo izredno veliko vernikov iz domače in sosednih župnij. Novemu gospodu župniku želimo božjega varstva in blagoslova, da bo vodil dobrnsko župnijo v njenem dosedanem slovesu katoliške in narodne zavednosti in slovesu vsesplošnega napredovanja!

Št. Andraž pri Velenju. Da ne bo javnost v zmoti, da se Andražani zaspali, naj dovolim nam podati na tem mestu tele zanimivosti: Srečo smo namreč imeli, da je imela ravnokar preminule dni od 27. do 30. marca tukajšnja Marijina družba prve duhovne vaje, oziroma jih je imela cela župnija. Vodil jih je z vso vmem in požitnovalnostjo velik ljubitelj mladine preč. g. P. Vladimír Bobek iz Nazarja v Sav. dolini. Globoko zamišljeni govori so prišli prav iz srca in upajmo, da so segli tudi v srca, kjer daj Bog svoj obilen blagoslov. 27. marca je imela DZ svoj občni zbor. Ostalo je pri starem. V sredo, na dan vednega češčenja je imela M. D. skupno sv. obhajilo. Pod Marijino zastavo je bilo sprejetih 9 mladenec in 7 udov je bilo sprejetih v tretji red sv. Frančiška. Že tu so se ob sklepu duh. vaj pokazali prvi bogati sadovi. Eni so se duh. vaj veselili, drugi so se bali za čas, toda govori so bili izbrani, vlekli so kakor magnet, pa je še deževno vreme pripomoglo, da je bila, posebno k sklepu res častna udeležba. Upajmo, da nam bodo ti lepi, milostpolni dnevi ostali v vednem hvaležnem spominu. Preč. g. patru pa želimo tudi po drugod v njegovem težkem delu prav bogatega blagoslova in pomoči božje ter mu kličemo v vsej hvalečnosti prisrčni Bog ga živi ter kmalu na svidenje! Nam nasprotni listi, zlasti »Domovina« so tudi pri nas začeli zastupljati naše še sicer dosti dobro ljudstvo. Upajmo, da ji bodo vsi tiisti, katerim se je vtihotapila, odločno obrnili hrbet, ter jo poslali tja, odkoder je prišla. Slov. Gospodar, Slovenec, Bogoljub, Glasnik in drugi katoliški listi, ti so vredni, da jih naročimo in prebiramo, če hočemo, da bo naš slovenski narod res narod poštenjakov, narod globokovernih mož in žena in takih si želimo!

Sv. Peter v Sav. dolini. Umrla je preteklo soboto obče spoštovani kovaški mojster in posestnik Jožef Čede, mož pristne katoliške in slovenske narodne korenine. V pondeljek smo ga v resno slovesnem sprejedu ob navzočnosti mnogoštevilnih mož in žen položili v njegov rodbinski grob. Kremenit boritelj za katol. misel, počivaj v miru! V marcu pa je spremenila zemeljsko trpljenje z nebeskim veseljem ugledna posestnica Antonija Hropot, pravi biser bogoljubne, darežljive in gostoljubne Slovenke. Bodi ji v občini šentpeterski ohranjen trajen spomin!

Sv. Rupert nad Laškim. Janez: »Kaj pa si tako zamišljen, Jaka? Ali ti je znabiti Stipica Radič pisal kako hudo pismo radi nazadovanja njegove stranke med Slovenci? Ali pa te straši v tej župniji umirajoča »Domovina«? — Jaka: Prešmentana reč, veš, Janez, hudo mi je pri srcu. Že dolgo ne morem več spati, pomisli: občinske volitve so pred durmi, jaz pa naj spravim 34 mož na našo samostojno listo? Kje pa jih naj vzamem, če jih pa ni! Kakor sneg so skopneli moji pristaši, nihče več na »Domovino« ne veruje. Res, da je naša stranka pri zadnjih volitvah dobila 28 glasov, pa pomisli: tam v škrinjico na tihem spustiš mehko kroglico, da nihče ne ve, če si volil samostojno; a kandidatna lista, to ti je šment! Obesijo jo na javno občinsko tablo, da vsak človek pase svojo radovednost nad teboj. In kaj še vse moreš dandanes slišati o samostojnejših? O, kam so šli zlati časi, ko je vladal Pucelj! Kar jokal bi se najrajši. Janez: »Jaka, ne žali se preveč, utegnili bi ti škodovati, tolaži se, da je dandanes ves svet spufan, da torej ni čudno, četudi samostojna stranka med kmeti gre rakovo pot! Ljudska stranka gre res povsod naprej; a ti ne smeš zgubiti glave! Saj si naš general! Stopi korajžno pred klerikalce, ponudi jim milostno kompromis, zahtevaj od 17 odbornikov 10 za se, saj jih imajo oni 7 še vedno dovolj.« Jaka: »Hvala ti, Janez za tvoje odkritosrčne besede, sedaj pa sem čisto potroštan; pogumno bom šel na delo, primaruha, če raztrgam po Grahovšah tudi dva para podplatov, zmaga bo pa nazadnje naša, kakor doslej še vedno!« Jaka in Janez si podata roke in gresta vsak svojo pot; Ruperčani pa se pripravite za velike reči!

Svetina pri Celju. Mrzle sapice še tukaj sicer pihajo, a že prihaja ljuba pomlad na prijazno Svetino. Izletniki iz Celja že prihajajo, se krepijo v izvrstnem gorskem zraku in se veselijo probujajoče se narave. Na veliko noč je tukaj cerkveno opravilo, tudi na belo nedeljo. Na belo nedeljo priredi Dekliška zveza od Sv. Ruperta tam zanimiv nastop z igrami, petjem in govori! Pride v prijazno Svetino, okrepili si bodele telo in dušo!

Sevnica. V nedeljo, dne 27. marca smo pokopali 96 letnega očeta Martina Požuna iz Marofa v sevniki župniji. Po domače so mu rekli »marofski oče«. Mož je bil komaj teden dni na bolniški postelji, sicer je bil dokaj čvrst, tako da je vedno sam iz hiše hodil ter sedeč na klopi, čital brez očal »Slov. Gospodarja« ali pa molitvenik. V življenju ni rabil tobaka, a dobrega vina se ni branil za potrebo, tako je sam pravil. Živi pa še nekaj oseb obojega spola v tej župniji, ki so tudi preko 90 let stare, kar je znamenje, da bivajo tukaj zdravi ljudje.

Mala oznanila.

Išče se preprosto, zdravo in pošteno dekle, srednjih let, vaje vseh hišnih opravil in nekoliko kuhanja, k družini z 1 otrokom. Marijine družbenice iz dežele imajo prednost. Poudbe na: Ivan Lebič, učitelj, Prevalje. 485

Slovenska gospa išče pošteno služkinjo, ki zna samostojno kuhati in opravljati vsa hišna dela za v južno Srbijo. Dobro ravnanje in primerna plača zagotovljena. Potni stroški na službeno mesto se plačajo. Poudbe: gospa dr. Schwab, Celje. 474

Iščem pekovskega vajenca takoj. Naslov Andrej Glušič, pekarski mojster, St. Janž pri Dravogradu. 472

Išče se učenec v trgovino mešanega blaga, poštenih staršev. Franc Medik, Velika Nedelja. 467

Učenec se sprejme pri Maksu Salamun, kovaški mojst., Osek, Sv. Trojica v Slov. gor. 476

Vozniki za les v hribih se iščejo. M. Obrar, Maribor, Tattenbachova ulica. 482 2-1

Majerja za živino se takoj išče, prednost imajo oženjeni brez otrok. Štanočanje, luč, kurjava, plačilo po dogovoru. Oskrbišvo Warsbergove graščine v Rečici ob Paki. 491

Uprava grajščine Trakošan z. p. Bednja, Hrvatska išče voznike za prevoz jelovih desk od njene parne žage na hrvatsko-slovenski meji k železnici v Ptuj (20 km), mesečni kvantum 300 do 400 kub. m. 464

Oskrbnika, samskega ali poročenega za poljedelstvo in gozdarstvo, zaželeno tudi v hmeljarstvu in kletarstvu izvežbnega, sprejme Anton Cvenkl, Sv. Peter v Sav. dolini. Prednost ima tisti, katerega žena bi bila zmožna gostilno voditi. 451 3-1

Išče se dekla za župnišče v laškem okraju. Kje, pove uprava. 417

Vajenec za sodarsko obrt se sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu. Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 437

Hlapec, ki je vajen mizarskega in tesarskega dela se sprejme, tudi poročen, brez otrok; če bi žena opravljala vrtna ali poljska dela, ima prednost. Poslene ponudbe s prilogo spričeval na Antona Cvenkel, St. Peter v Sav. dolini. 439

Ženska ali moški, ki je vajen vrtnega dela, kakor tudi toplih gred, se sprejme. V čebelarstvu izvežbani imajo prednost. Pisemne ponudbe s prilogi spričeval na Antona Cvenkel, St. Peter v Sav. dolini. 440

Stalno upokojeni duhovnik išče v letni najem stanovanje z nekaj zemljiščem v zavetni legi v prometnejšem kraju lavantinske škofije, najrajši v kaki začasno prazni cerkveni hiši. Bi lahko nadomestoval v slučaju potrebe častitega gospoda dušnega pastirja. Cenjene ponudbe na upravo. 479

Kavarno — gostilne, tudi z mesarjo v večjem kraju na prodaj, najem ali račun. Več gostiln Maribor okolica ponudi »Marstanc, Maribor, Koroška cesta 10, I. nadstr. 493

Na prodaj posestvo 34 oralov pri Sv. Juriju pri Hrastniku z lepim gozdom, zemlja pripravna za hmelj, z dobrim gospodarskim poslopjem. Redi se 7 glav živine. Hriberšek Ivan, p. Dol pri Hrastniku, vas Sv. Jurij 24. 489

Malo posestvo z žago pripravno tudi za točenje pijač ob veliki cesti, se radi selitve prodaja za 75.000 Din. Hudovernik Albin, pos., Podgorje—Suhidol, Slovenjgradec. 457 2-1

Majhno posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem po ceni na prodaj. Več se izve pri Mihaelu Polancu, Sv. Miklavž, p. Hoče pri Mariboru. 463

Lepo posestvo ob okrajni cesti v prijazni vasi Sp. Brezovo pri Sevnici, pol ure od kolodvora Blanca ali ¼ ure od kolodvora ali trga Sevnica ob Savi, obstoječe iz domačije, sadonosnik, prvovrstne njive, gozdovi, vinograd, vse skupaj 14 oralov obsežno je za 62.000 Din na prodaj. Kupci naj se zgledajo pri Fr. Slemšek, gostilničar, Spodnje Brezovo pri Sevnici. 465 2-1

Hmeljarji pozor! V Savinjski dolini v vranskem okraju je radi družinskih razmer takoj na prodaj dvojje lepih posestev za gojitev hmeljarstva ter živinoreje, in sicer: 1. obsega 35 oralov, arondirano, obstoječe iz 25 oralov samih lepih njih ter 4 oralov zaraščenega gozda in 6 oralov travnikov. Vso poslopje lepa hiša, gospodarsko poslopje, svinjaki in šestokenski kozolec, je še skoraj novo. 2. obsega 75 oralov z gospodarskim poslopjem, in sicer: okoli 20 oralov lepe, ravne zemlje za njive in travnike, 20 oralov zasajenega smrekovega gozda, ostanek pa lepo, debelo bukovje. Naslov se izve v upravi. 2-1 423

Cepljeno trse vseh boljših vrst na priporočljivih podlagah. Cena po dogovoru. Anton Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 478

Imam več tisoč Riparia Portalis za cepiti od 6 mm na prej. Kupčič Martin, Sv. Jakob v Sl. gor. 495

Kupujte zanesljive, zajamčeno rodne trse vseh, pri nas priznane najplemenitejših vrst pri Konradu Zmuderl, Maribor, Betnavska cesta št. 40.

Koleselj v dobrem stanju, istotam tudi 1 voz na peresa in ena slamoreznica se po ceni prodaja. Izve se pri upravi. 494

Jajca za valenje od štajerskih in sulmdolskih kokoši ter od velikih gosi, rac puranov vedno pri Greiner, Maribor, Gosposka ulica 2. 492

Domači ročni, valjni mlin, od tvrde Sauthner, Strassgang 2, malo rabljen, po ceni na prodaj pri Josip Sorko, Breg pri Ptuj. 484 3-1

Dežnike vseh vrst, kupite najceneje v trgovini Franc Senčar Mala Nedelja in Ljutomer. 477

Vino sortiranih vrst kakor tudi navadno kupim večjo količino. Ponudbe z vzorci na D. Pačnik, veletrgovina z vinom, Laško. 480

Topljeno maslo in tirolski krompir »Alma« za seme prodaja graščina Turn, Sv. Križ pri Litiji. 483

Jetika! Zdravnik dr. Pečnik sprejema jetične v svojem zavodu (Anstalt) za lažjo jetiko, Jajina, železniška postaja Rogaska Slatina, Štajersko. Prednost ima tisti, katerega žena bi bila zmožna gostilno voditi. 481

Hranilnica in posojilnica Sv. Anton v Slov. gor. naznani, da se vrši občni zbor dne 18. aprila 1927, ob treh popoldnevih v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Pregled računa 1926. 2. Odobritev računa. 3. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Načelnstvo 470

Izjava. Podpisani prekličem žaljive besede, katere sem govoril proti Repotar Egidiju in se mu zahvalim, da je odstopil od nadaljnje tožbe. Mikek Josip, Stara vas. 486

POZOR VINOGRADNIK! Brizgalnice proti peronospori! Sistem »Non plus ultra« in sistem »Jessenig« ter nahrbtnne žveplalnike »Vulkan« izdeluje in razpošilja proti garanciji in v najboljši izpeljavi in kvaliteti Domača izdelovalnica vinnogradniških aparatov Andrej Frank in sin, Ptuj. Zahtevajte cenike! 471 4-1

Limone in pomaranče

ter vsakovrstno vsak dan svežo zelenjavo dobavlja po najnižjih dnevnik cenah edino le trdka

Celestina Glavnik

Ljubljana

Pogačarjev trg 1.

Telefon interurban 2498.

Brojov: Glavnik, Ljubljana

402

Kmetje šmarskega sreza!

Najlepše praznike leta obhajate v novih oblekah. To Vam omogočijo nizke cene trgovine

Ed. Suppanz v Pristavi.

Novo blago za poletje prispelo. — Za naše lepote naj-
večja izbira židanih robcev. 473

Priporoča se

Delikatesna trgovina na Aleksandr. c. 31

v bližini glavnega kolodvora.

Velika izbira vedno svežega delikatesnega blaga in vedno svežega peciva od prvovrstne tvornice V. Bizjak in drug, Rogaska Slatina. Na drobno in na debelo po originalnih tvorniških cenah! Istotako se priporoča zraven spadajoča zajutrkovalnica in vinnarna s pristnimi domačimi in dalmatinskimi vini ter prvovrstnim odprtim pivom iz Maribora. Z odličnim spoštovanjem

Franc Kurinčič. Maribor.

Kmetovalci!

Pozor!

KLOBUKI

se kupijo najboljše in najcenejše v

klobučarni A. AUER, MARIBOR, Vetrinjska ulica 14.

Največja zaloga vsakovrstnih moških in deških klobukov in čepic že od 40 Din naprej. Popravila se izvršujejo najbolj hitro in poceni. 434

Naznanilo.

Ljubljanski magacin v Celju naznanja, da so pri žrebanju nagrad dne 3. aprila 1927 zadele sledeče številke:

št. 1213 g. Marija Košir, Dobrna,
št. 1205 g. Knafl Karl,
št. 1194 g. Ludvik Ravnak, pri Vojniku,
št. 1179 g. Marija Jegrišnik, Liboje,
št. 1004 g. kupec iz St. Janža, Velenje,
št. 1100 g. Tanšek Štefi, Celje, Zavodna,
št. 1129 g. kupec, Pržinska vas, Teharje,
št. 1107 g. kupec iz Ovsenca, Štore,
št. 1212 g. kupec iz Rečice ob Paki,
št. 1144 g. Stožir Jože, Trnovlje,
št. 1203 g. Križan, Celje, Aleksandrova ulica 7,
št. 1217 g. Vrečko Neža, Bovše, Vojnik,
št. 1039 g. Sekozič, Kaplavs, St. Pavel,
št. 1027 g. Anton Kos, Zgornja Ponikva,
št. 1036 g. Alojzija Zupančič, St. Jurij ob Taboru,
št. 1189 g. Katarina Horvat, Lubečna,
št. 1193 g. Lipovšek Terezija, Celje, Gregorčičeva ulica,
št. 1195 g. Sivka Marjeta, Štore,
št. 1181 g. Neža Krajšek, Prežinska vas,
št. 1221 g. Marija Mernik, Teharje,
št. 1137 g. Ema Pevec, Zibika 25, pošta Pristava,
št. 1122 g. Josip Lečnik, Laško,
št. 1182 g. Marija Vodep, St. Jurij ob južni železnici,
št. 1054 g. kupec iz Rimskih toplic,
št. 1090 g. Franc Skaza, Braslovče,
št. 1224 g. Marija Grun, Gaberje,
št. 1095 g. Zofija Kuder, Vrbje, Žalec,
št. 1088 g. Franc Marot, Braslovče,
št. 1043 g. Žibert, Rečica ob Paki,
št. 1071 g. kupec iz St. Pavla.

Vsi ti kupci prejmejo poleg dobrega in cenenege blaga še svoj denar nazaj. Pozivamo jih, da se oglase čim prej v svrhu izplačila.

Pojasnilo.

Nagradna prodaja Ljubljanskega magacina v Celju se vrši na ta način, da prejme vsak kupec kot nagrado srečko, s katero zadene v srečnem slučaju kot dobitek ono svoto denarja, ki ga je plačal za kupljeno blago.

Da razjasnimo, podajamo v sledečem par primerov: Ako kupite za svoto 100 Din, ali za 200 Din, ali za 300 Din blaga, imate pravico do dobitka v znesku 100 Din, ali 200 Din, ali 300 Din. To pomeni, da dobite povrhu blaga svoj denar nazaj. Blago dobite torej popolnoma zastoni. Drugod plačate blago, in denar, ki ste ga morebiti težko zaslužili, je za Vas izgubljen. Pri nas dobite po vsej verjetnosti že pri prihodnjem žrebanju ves svoj denar nazaj. Tudi če kupite za 10.000 Din ali še za večjo svoto, lahko dobite že pri prihodnjem žrebanju ves svoj denar nazaj.

Oblečeni namreč morate biti. Če pa že kupujete, tedaj se boste vendar ravnali po svoji pameti. In Vaša pamet Vam veli, da kupite tam, kjer je najcenejše in najboljše in kjer dobite po vsej verjetnosti svoj denar povrnen, kjer torej dobite blago zastoni.

Naša zaloga obstoja iz svežega, najboljšega in najcenejšega manufakturnega blaga. Posebno opozarjamo na našo zalogo štofov in dežnih plaščev. Izdelujemo obleke po meri.

Prihodnje žrebanje se vrši dne 13. aprila 1927.

Ljubljanski magacin v Celju.

St. Ilj v Slov. gorah. (Zivinski sej.) Gospod veliki župan mariborske oblasti je na podstavi navedbe ministrstva trgovine in industrije dovolil obnovitev štirih letnih in živinskih sejmov. Prvi teh živinskih sejmov se vrši na cvetno soboto, dne 9. aprila za prostor se na živinskem stajališču ne bo nobena pristojbina pobirala. Pričakovati je veliko živine. Mesarji in živinokupci so vlnudno vabljeni.

Sv. Martin pri Vurbergu. Umrli je po kratki bolezni naš edini sinček Kocbek Matevž v sedmem letu svoje starosti dne 11. marca popoldne. Komaj je začel z velikim veseljem zahajati v šolo, a ni mu bilo pripuščen. Topla zahvala vsem, ki so se udeležili pogreba. Hvala tudi sorodnikom, sosedom, prijateljem daleč okoli za številno spremstvo pri pogrebu. Takšnega pogreba pri Sv. Martinu ne pomnimo. Z Bogom dragi Matevž, ne bomo se več videli tukaj. Edini sinček počivaj v miru in prosí tam Boga za nas. Upamo, da se med angelci v nebesih veseliš. Češčno, hvalljeno presv. Srce Jezusovo na večne čase bo. Zalujoci ostali.

Velika Nedelja. Vprašanje na dopisnika novice »Pojasnilo iz Ormoža«, priobčen v »Slovenskem Gospodarju« dne 24. marca t. l. št. 7, v katerem dopisnik trdi med drugim, da so mlinarji, sodarji in sedlarji izločeni iz Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji. Vpraša se dopisnika, kedar in s katerim odlokom so bili omenjeni obrtniki izločeni iz Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji? Ali morda na povelje samostojnih demokratov, ki te laži okoli trosijo? Resnica je, da nobena stroka zgoraj imenovanih ni izločena, ker za to tudi od oblasti nobenega odloka ni bilo. V dokaz za to je, da so bili sedlarski in sodarski vajenci 19. marca pri Skupni obrtni zadrugi pri Veliki Nedelji oproščeni. Torej dopisnika v vednost! Nadalje dopisnik trdi, da neko novo obrtno zadrugo v Ormožu snujejo pristaja Slovenske ljudske stranke. Ali sta Matija Rakuša, mizar v Hajdnu Zabavnik, gostilničar v Ormožu, pristaja SLS? Potem agitatorji, ki za vašo zadrugo agitirajo: Alojz Stajnik, kolar v Ključarovicah, Podgorelec Matija, mizar v Lešnici in Vinko Zveglja, kolar v Sodincih, so to pristaja Slovenske ljudske stranke?

Mala Nedelja. V Društvenem domu pri Mali Nedelji se vrši na cvetno nedeljo, 10. aprila predavanje s spremljevanjem kinofila — Bernardka, lurska pastarica in lurski čudeži. Samo dve predstavi: Prva po večernicah, zadnja ob pol 7. uri zvečer. Vstopnina znižana. Ne zamudite in oglejte si vsi od blizu in daleč to znamenitost.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na posvetitvi dobre hiše Jaušovec (Kralovi) v Seliščih se je nabralo za dijaško kuhinjo 150 Din. Bog povrni!

Celje. Stefan Ivanuša, 32 let star, rojen v Krčevini pri Ptuj, v občini Brebrovnik pristojen, r. k. samski rudar, brez stalnega bivališča, radi tatvine opetovano predkaznovan, prodajal je meseca julija 1926 v selu Pretetinci pri Čakovcu seljakom razno manufakturno blago in več oblek, ki je ker ga je po vsaki ceni razpečeval, bilo gotovo ukradeno. V shrambi podpisane sodišča se nahajajo: 1 dolga zimska suknja — površna — z temnozeleno podlago z rdečimi in modrimi črtami, 1 moška suknja in hlače iz temnorjavkastega blaga, 1 kompletne obleka iz rižastega temnosivega blaga, 1 kompletne obleka iz rižastega temnosivega blaga, 1 rujava suknja in hlače, 1 stare sivoprogaste hlače, 1 kompletne obleka temnozelenkaste barve, 2 svileni naglavni ruti, 3 maglavne rute iz perkala, 1 in pol metra črnega blaga. Razven tega je prodal tudi kakih 10 metrov sukna, 2 srebrni žepni uri in 1 par ženskih čevljev. Lastniki teh predmetov in osebe, ki zamorejo navesti, kje je bilo to blago ukradeno, naj to nemudoma javijo okrožnemu sodišču v Celje k Vr VIII 78/27.

Novi Cerkvi. Gospodinski tečaj v Novi Cerkvi priredi na cvetno nedeljo, dne 10. aprila razstavo kuharskih in sirarskih izdelkov in ženskih ročnih del v hiši gospoda župana Lešnika v Polzlah, ki se odpravi jutraj po rani maši in akademijo v 1. razredu osnovne šole v Novi Cerkvi, s sledečim sporedom: 1. Venček narodnih pesmi (ženski zbor). 2. Kmetijski hiši (deklamacija). 3. Lepa deklica (ženski zbor). 4. Ko ptičica. 4. Za sinom, Svarilo (deklamacija). 5. Tri perice (ženski trospev). 6. Brez zajutka (šal. enodejanka). 7. Kuharica (komični prizor s petjem). 8. Venčarica (sklepna slika s petjem). Vstopnina: sedeži 1. vrste 10 Din, II. vrste 5 Din, stojišča po 3 Din. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vlnudno vabi vodstvo.

Škofjavan. Gospod župana Kožuh vprašamo: kedar misli izvršiti sklep odbora seje od 1. decembra 1926? Pred časom se je gospod župan izrazil proti nekemu našemu pristahu, da župan hoče biti, ako je tudi zastoj. Zakaj daje obč. odbor plačo gospodu Kožuhu, ako mu odzimate plačo, bo on rad zastoj, samo da bo smel biti gospod župan. Zupanovo plačo pa je boljše, da dobijo občinski reveži, ali jim jo na odstopite gospod župan kar sami, ker se ti presneti klerikalci nič zanje ne brigajo, se boste pa vsaj vi.

Rečica v Savinjski dolini. Dne 28. marca smo pokopali Korozeno Ano iz St. Janža. 29. marca pa mežnarjevo mater iz Gorice. Kako sta bili spoštovani, je dokaz obilo število prijateljev in sosedov, ki so ju spremili na zadnji poti. V trgu imajo pred občinsko hišo stariski vodnjak, ki ga posebno vsak tujec občuduje in opazuje, ko se s poštnim avtomobilom skozi pelje, vsled krasnega oklepa. Lastnik že nekaj let namerava par delov odstraniti, kar gotovo gospod podžupan ne bode dovolil, vsaj stari ljudje pravijo, da je trg postal po znanem prangerju in vodnjaku, ki sta pred novo občinsko hišo.

Sole pri Slovenjgradu. (Postna oltarna slika.) Za našo župnijske cerkev je naslikal akademski slikar g. Peter Markovič v Rožku (Rosegg) na Koroškem veliko in lepo sliko za postni čas: Kristus na križu, ob vnozujo križa kleči v globoki žalosti Marija Magdalena. Gospod Markovič je bil vedno, tudi v najtežjih časih in ko so mu Nemci ponujali razne ugodnosti, veren in zvest naš pristaja. Zato ga toplo priporočamo, ako bi kdo kako sliko potreboval (je tudi zelo dober portretist), zlasti ker živi sedaj na stara leta v težkih razmerah. Na Stajerskem so znane njegove slike v rajhenburški novi cerkvi.

Solčava. Cesta iz Luč v Solčavo se še ne gradi, a kakor zvemo iz zanesljivega vira, je določena zadostna vsota pri proračunu za regulacijo hudournikov tudi za to cesto. Tako, da je upanje, da bo do 23. junija že zgotovljena — takrat je namreč neprelozljivo zrebanje solčavske orlovске loterije.

Šmarje pri Jelšah. Seveda se povsod vedno kaj novega dogaja. Pa nam domačinom se marsikaj zdi čisto vsakdanje, kar pa drugod živeče rojake živo zanima. To nam je v lepi besedi povedal tudi »Šmarčan iz tujine« in je tudi mene spodbodel, da poročam, kar vem iz govorice in cerkvenih oznanil vselega in žalostnega. Letošnji pust tukaj ni kaj posebno razsajal. Ni bilo bogve kakšnih veselice in prireditvev, pa tudi gostij le 14. Od tod so odpeljali neveste: eno v Marenberg, eno v St. Vid, eno na Sladko goro ter tri v Zibiko. Domači fantje pa so dobili: štiri iz domače župnije, po dve pa iz Ponikve in iz Sladke gore. Pečnik iz Šmartna pri Celju z M. Ano Lampretovo bo gospodaril v Zadržah, našemu Tončeku Anderluh in njegovi Lojzki pa da Bog srečo pri Sv. Roku! Španska se je oglašala tudi pri nas, pa se trka tudi sedaj! Toda do danes še — hvala Bogu — ni imela posebnih uspehov. Umrlo jih je sicer že 18, toda na španski menda nihče. Med rajnimi sta dva novorojenca, dva štiridesetletnika in dva petinšestdesetletnika, vsi drugi pa med 75 do 90 let; najstarejša je bila Hrabušek Marija z Vrha. Naj počivajo v miru! Dela imamo silno veliko. Bog nam le daj lepo vreme!

Šmarje pri Jelšah. »Šmarčan v tujini« nas je v zadnjem »Gospodarju« podregel, naj kaj poročamo iz naših krajev. Prav rad

mu ustrežem, če mi le gospod urednik kak prostorček odloži. Delamo in se trudimo na vse pretege, pa bi radi še bolj, če bi nas le vreme ne motilo. Obrezali smo, deloma tudi okopali ter sadonosnike posnažili; začeli smo tudi že orati in vrte pripravljati. Toda že v četrtek zvečer nam je začelo vreme nagajati in nas moti že peti dan. Je že bila v jeseni huda vožnja po naših cestah, kaj še le bo zdaj! V naravnost groznem in za ljudi in živino nevarnem stanju se nahaja posebno cesta iz Ločnega preko Ješovca do Šmarja. Grajščinske gozdove v Ločnem so namreč posekali in zdaj že dolgo časa vozijo drva in plohe na železnico. Cesto sicer popravljajo z vlaganjem vej in krepeljev, toda kljub temu je cesta taka, da se nam smilijo ljudje in živina. Vsaj nekoliko se je pa na prizadevanje mladega in čilega posestnika Stefana Čuješa popravila stara ali rimska cesta skozi Korpule in Gaj, za kar smo prav hvaležni. Bom še poročal, pa bolj kratko, ker bom imel več dela, kot pa ga imam v tem odurnem vremenu.

Hrvatsko Zagorje. Če kdo v državi, potem imajo gotovo kmetije iz Hrvatskega Zagorja povoda dovolj, da tožijo o slabi letini lanskega leta. Radi gostonaseljnosti že itak ubožno ljudstvo, je lansko leto še posebno hudo trpelo radi obilnega deževja, ki pušča tu vedno težke sledove. Zemlja je namreč po večini težko propustna ilovica, ki se počasi suši, četudi je večina njiv v položnih legah. Zemljo obdelujejo po svojih izkustvih tako, da bi bila kar najbolj zavarovana pred močjo; zato delajo ozke sloge, pol drugi do dveh metrov široke, razgone globoke, katere po izvršeni setvi očistijo še s plugom in motiko. Preko slogov in dostikrat kar preko celih njiv napravljajo povprečne jarke, po katerih se naj odteka voda. Koruzo osipavajo (ogrebajo) visoko, ker menijo, da bodo na vrhu grobov novo nastale korenine lažje prenašale mokroto. Pa lani se je koruza, ki je tu glavni sadež, slabo izkazala, ker v večini slučajev niti četrtno normalnega pridelka ni dala. Radi goste naseljenosti izkoriščajo vsak košček zemljišča in tako najdemo njive, vinograde itd. v legah, v katere nikakor ne spadajo. Tu ni nič nenavadnega, da se obdeluje vinograd ob gozdu na severni strani hriba. Tudi njive so tik gozda, v gozdu, ali pa je par gozdnih dreves, okrog njih pa njiva. Zemljišča so tu v Hrvatskem Zagorju silno razkosana. Največ kmetovalcev poseduje le 1—5 oralov zemlje in na tem zemljišču si prizadevajo pridelati vse; zato imajo v splošnem po par sto kvadratnih metrov gozda, nekaj koloseka, par slogov njiv, mal travnik in seveda vsaj nekaj vinograda, nasajenega po večini s šmarnico. Mnogo je tudi posestnikov, ki imajo le pol do 1 orala zemlje, torej toliko, da si postavi na njej hišico in zraven zasadi vinograd, ki ima vsekakor prednost tudi pred vrtom. Vino je tudi Zagorcu, kakor Slovencu, največja tolažba v žalosti, up v obupu ter cilj vsega hrepenenja. Najsrečnejši je pač v nedeljo popoldne, ko sam, ali pa s prijateljem-sosedom koraka v goro, v svoj mali hramček, kjer ob ljubljani kapljici pozabi na vsakdanje težave in navdušeno in prešerno zapoje zagorsko himno: »Još ni jedan Zagorac nije prodao vina — Več mu ga je popila vesela družina.« Pa tudi to veselje je letos mnogim odvzeto. Veliko je hramov, kjer sodčki že sedaj prazni čakajo čričkovega petja, ki naj pokliče trgače, da jih bodo zopet napolnili z grozdnim sokom. Peronospora in toča sta lani prikratili našemu Zagorcu tudi to zadnje veselje. K vsemu temu je pa prišlo na zimo kot zadnje še najhujše zlo: metličavost goveje živine, o čemer pa prihodnjč. J. Ašič, upravitelj, Belece.

Gnojenje koruze.

Vsakemu kmetovalcu je dobro znano, da potrebuje koruza globoko zrahljano in dobro zagnjeno zemljo, če naj bogato obrodí, zato ji tudi redno gnijo s hlevskim gnojem. Vzlic temu pa ni pridelke vedno zadovoljiv, čemur je marsikaj krivo. Največkrat primanjkuje hlevskega gnoja in zato ne more zemlja nuditi koruzi zadostnih hranil. Mnogokrat je tudi hlevski gnoj še popolnoma svež, nevezan, nerazkrojen in zato je njegov učinek slab. Ravno koruza pa rabi dobro podelan gnoj, če naj dobro uspeva.

Najprikladnejše je seveda že jeseni zemljo dobro pognojiti in jo nato globoko preorati, sprati. Tekom zime se gnoj razkroji, zemlja zdrobi, razpade in postane rodovitna. Spomladi pa zadostuje, če njivo samo prerahljamo s kultivatorjem ali pa jo globoko prebrnemo in nato zasejemo. Tako obdelana njiva nam gotovo boljše obrodí nego šele spomladi pognojena in preorana.

Zal pa, da ni vedno mogoče pripraviti zemljo za koruzo že jeseni, ampak v mnogih primerih nam ostane to delo za spomlad. In če tedaj razpolagamo samo s svežim hlevskim gnojem, nam bo ta le počasi učinkoval in rastline bodo vzlic morda obilnemu gnoju stradale ravno v začetku svojega razvoja, ko bi najbolj potrebovale že pripravljeno hrano.

Tej pomanjkljivosti spomladnega gnojenja ne moremo drugače odpraviti, kakor z uporabo umetnih gnojil. Umetna gnojila nam nudijo možnost, oskrbovati rastline s tistimi hranili, ki jih v razvojni dobi najbolj nujno rabijo. V začetku svojega razvoja potrebuje pa vsaka rastlina predvsem dušika, ki pospešuje raščo vseh njenih delov. Ta dušik pa mora biti hitro topljiv v vodi in lahko dostopen rastlinam, če naj kmalu učinkuje. Take vrste dušika v obliki solitne kisline vsebuje čilski soliter, ki ga potrosimo po vrhu njive, polovico kmalu po setvi, ostalo pa pri prvem okopavanju. Dež in zemljiska vlaga ga kmalu raztopita in splavita do koreninskih korenin, ki ga željno vsrkavajo in vsled njegovega učinka bujnejše poženejo. Zaradi tega opazimo kmalu po gnojenju koruze s čilskim solitrom bujnejšo rast in temnejšo barvo rastlin. Koruza je namreč izrazito dušičnata rastlina, ki je posebno hvaležna za tako gnojenje. Na en hektar (1½ orala) koruze vzamemo okrog 250 kg čilskega solitra.

Koruzi pa ima tudi močno razvito koreninje, za katero rabi precej kalija. Kakor znano, vpliva namreč to rastlinsko hranilo zelo ugodno na razvoj koreninja. Cimolj je pa to razraščeno, tem več hrane lahko črpa iz zemlje. In ravno koruza kaj dobro izplača gnojenje s kalijem. Svetovna statistika nam dokazuje, da se v naprednejših državah poraba kalija za koruzo izredno zvišuje, ker so se poljedelci prepričali, da brez njega ni zadovoljivega pridelka. Na en hektar vzamemo 250 kg kalijeve soli, ki jo potrosimo po njivi, predno jo pripravimo za setev koruze, in jo nato podbrnemo. Kalijeve soli se zmeša z zemljo, vlaga jo raztopi in kmalu jo rastline vsrkajo.

Debelo kleno zrnje nam zraste samo pod vplivom fosforove kisline, zato tudi opazujemo, da nam žita, ajda, koruza dobro zarodijo le tedaj, če jim močno pognojimo s superfosfatom. To umetno gnojilo povzroča namreč krepkejši razvoj zrnja in vpliva na njegovo sestavo. V nekaterih pokrajinah, kjer je zemlja itak polna kalija in dušika, gnojijo žitu in koruzi samo s superfosfatom in dosežejo ž njim bogate pridelke. To je seveda mogoče samo v deviških, globokih, rodovitnih zemljah, od katerih se zahteva samo en pridelek na leto. Izčrpane in manj rodovitne zemlje, kakor jih na primer imamo v Sloveniji, kaj takega ne prenesejo; posebno pa ne še iz tega razloga, ker morajo večji del dati po dva pridelka na leto. Zato moramo pri nas gnojiti koruzi ne samo s superfosfatom, ampak tudi še z dušičnatimi in kalijevimi gnojili. Superfosfata potrebujemo na hektar do 400 kg, ki jih potrosimo po njivi, predno jo zorjemo ali spomladi pobrana, da se dobro zmeša z zemljo.

Iz navedenega torej razvidimo, da dosežemo najbolj gotove uspehe na pridelkih, če gnojimo koruzi z vsemi tremi gnojili. O tem so nas tudi prepričali številni gnojilni preizkusi, ki so se iz-

vedli drugod in tudi že pri nas. Tako je bilo v minulem letu v Sloveniji izvršenih več takih poskusov z uporabo čilskega solitra, kalijeve soli in superfosfata, ki so vzlic neugodni, mokri letini pokazali prav lepe uspehe in prepričali preizkuševalce in tudi okoliške kmete, kako dobičkanosno je gnojenje z umetnimi gnojili. Tako se je na štirih takih gnojilnih poskusih pridelalo na enem hektarju koruze v storžih:

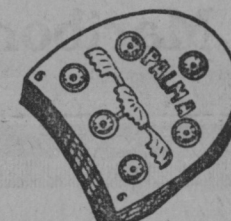
na negnojnih parcelah	gnojeno s		
	čilskim solitrom kalijevo soljo in superfosfatom	kalijevo soljo in superfosfatom	čilskim solitrom
3410 kg	4670 kg	4060 kg	4110 kg
torej je znašal večji pridelek na gnojenih parcelah			
—	1260 kg	650 kg	700 kg

Te številke nam dovolj jasno kažejo, da se gnojenje koruze z umetnimi gnojili prav dobro izplača in da se z njimi znatno poveča pridelke naših njiv. Pripomniti pa treba tudi, da z njimi pognojena zemlja ostane krepka in rodovitna še za naslednji sadež, ker ne more koruza sama vse ji podano gnojilo izčrpati. Učinek gnojenja se pokaže torej dvakrat. To nas nadalje mora prepričati, da bo pridelovanje koruze v Sloveniji dobičkanosno le tedaj, če ji bomo gnojili razen s hlevskim gnojem tudi še z umetnimi gnojili.

Bili kakršnikoli časi brez Palma življenje ni.

Palma življenje ni.

MAŁA OZNANILA

Krasno posestvo 20 oralov, 2½ orala vinograda, 35 minut od kopališča Rimske Toplice, se pod ceno prodaja. Informacije daje Leopold Pečar, železniški uradnik, Zidanmost. 379

Radi družinskih razmer prodam posestvo do polovice, obsegajoče 4 orala. Posestvo obstoji iz hiše z gospodarskim splotjem, sadovnjaka, njiv, travnika in lepega lesa, za ceno 17 tisoč dinarjev. Več pove lastnik Matija Celigoj, vas Police št. 63 p. Gor. Radgona. 408

Kolje, žagano, cepano, okroglo in vse vrste rezanega lesa prodaja F. Gnilšek, trgovina z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25. 406

Važno za posestnike! Zaradi izpraznitve nekaterih parcel v naši drevesnici nudimo plemenite jablane triletno in plemeniti črešnje dvoletno v več najboljših vrstah po našem izboru po ceni 8—12 Din kakor je kvaliteta. Ne zamudite prilike in se oskrbite že sedaj, ko je najboljša priložnost za sadenje z najcenejšim, pa vendar strokovno najboljšo odgojenim sadjem iz Drevesnice »Vrta, Džamonja in drug. družba z o. z., Maribor. 343 4—1

Svilene rute
za praznike si najlažje izberete v manufakturni trgovini
J. PREAC V MARIBORU NA GLAVNEM TRGU,
ker je le tam največja in najnovejša izbira.

Naznanjam vsestransko, da sem v Mariboru Glavni trg 12, odprl konces. informacijsko pisarno za vse
vojaške zadeve.

Vsak vojaški obvezanec dobi tu natanke pojasnila in izdevalove se bodo vse vloge proti zmerni odškodnini. Pri pisanih vprašanjih je priložiti znamko in 30 Din kot honorar. Izrpen odgovor sledi takoj. 466

Anton Novak, kapetan v pokoju.

Krojači in šivilje! Kroje (šnite) poljubne in po najnovejši modi izdeule Knafeč Alojzij, učitelj krojaštva, Ljubljana, Krizevniška ul. 2. 413 4—1

Wapetniška dela izvršuje hitro in po najnižjih cenah Anton Čerin, Maribor, Pristaniška 8, Ob bregu 4. 201 8—1

Luk, holandsko zelje, krompir, različne solate. Preprodajalcem in trgovcem znižane cene. Na deželo pošiljamo po povzetju. Zatevajte cenik. — H. Blum, Kravci most 2, Zagreb. 184

Kapim staro zlato in srebro, stari denar, srebrne krone itd. E. Ackermann, urar v Ptuj. 1704

Imam več sort suho cepljenih trt na prodaj. Martin Horvat, Gaberik, p. Juršinci pri Ptuj. 315 10—1

Kmetje, posestniki!
najboljše zamenjate in prešate olje v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru. Pod mestom (Magdalenska stran). Dobijo se po ceni najprejnejše strobi. 100 12—1

»Do sedaj je

preteklo devet let, odkar sem spoznal »Tirpil«. To sredstvo je učinkovalo naravnost presenetljivo. Od tedaj rabim samo »Tirpil« proti driski telet in prašičev.

L. G. načelnik poljed. okr. zadruga v H.

»Tirpil« se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih.

Edina tvornica: Cl. Lageman, chem. Fabrik, Aachen.

Zastopnik: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjovska ul. 8.

DOL

obvezo in spreglejte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako se danes kupite dopisnico za 50 para in pišite takoj po vzorce od sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisane platna, cefira, kretona in sploh vse manufakture na veletrgovino R. Stermecki, Celje, št. 24, kjer je izbira velikanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 500 D poštnine prosto.

Radi prezidave

se prodaja klobuke, obleke, plašče, perilo, čevlje itd. itd. po zelo znižanih cenah, še z 5% popusta. Samo 14 dni. pri Jakob-u Lah, Maribor, Glavni trg 2

OSREDNJE MLEKARNE V LJUBLJANI,
Maistrova ulica 10,

nudijo v vsaki množini in po najnižjih cenah vse mlečne proizvode, kakor: prvovrstno čajno maslo, maslo za kuho, švicarski ementalški in polementalski sir, trapistovski sir vseh vrst in druge izdelke. 436

Svilene robce

in krasno volneno blago za obleke
kupite po nizki ceni pri tvrdki

Franjo Majer, Maribor

Glavni trg 9.

449

Vsi ljudje
veliki in majhni

govore o prodaji pri tvrdki

**Franc Kolerič,
Apače**

radi prezidave, ker dobo tamkaj po zelo
nizkih cenah najboljšo blago. 93

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri

**Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru**

Stolna ulica 6 r.z.z.o.z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

8%

Trpežnost Vaših čevljev se podaljša

ako uporabljate

»LUNA«
pravo terpentinsko
kremo!

Prepričajte se!

Modro galico 98 99%

žveplo znamke Trezza in Ventilato, rafijo Ia Mayunga, Saloidin, prvovrstno apno ter vse druge vinogradniške potreščine nudi najceneje na veliko in malo

Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni.

Stalna zaloga vsakovrstnih umetnih gnojil. — Zahtevajte
ponudbe. 361

Močna in solidna postrežba!

Ustanovljeno 1909.

Kilne pase

trebušne obveze, proti visečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijevе nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana trdka

FRANC PODGORŠEK, BANDAŽIST, MARIBOR
Slovenska ulica 7.

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Veseli boste

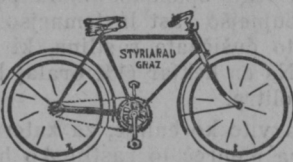
in vedno se boste dobro počutili, ako z redno masažo, drgnjenjem in umivanjem s Fellerjevimi pravimi blagodišečim Elsafluidom prebudite v vseh delih telesa cirkulacijo krvi, osvežite mišice in celo telo storite s tem odporno in sposobno za delo. Ze od časa naših dedov pokazuje se Elsafluid pri zunanji in notranji uporabi kot zanesljivo, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum. To potrjujejo mnoge zahvalnice. Pravi Elsafluid je močnejši in boljše delovanje kot francosko žganje.

Zahtevajte za poskus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnih izrecno »Fellerjev« pravi Elsafluid, v poskusnih steklenicah po 6.— Din., dvojnatih steklenicah po 9.— Din. ali specialnih steklenicah po 24.— Din. — Po pošti pride tem cenejšo, čim več se naroči naenkrat. Z zavojnico in poštnino vred stane:

3 poskusnih ali 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici	61.— Din.
27 : 18 : 6	135.—
54 : 36 : 12	250.—

Naročila naslovi različno takole:

Eugen V. Feller, lekarnar v Stubici Donji, Elsatrg št. 341
1549 Hrvatska. Fl. V.

Svetovno znano in preizkušeno

STYRIA-KOLO

na
12 mesečne obroke
samo pri generalnem zastopstvu 345

ALOJZ USSAR
Maribor
Gospodarska ulica 20/I.

Pljučna bolezen je ozdravljiva!

Pljučna tuberkuloza, sušica, kašelj, suhi kašelj, nočno potenje, bronhijalni katar, katar v grlu, izbruhanje krvi, hripavost, naduha, bodeenje itd. se ozdravi.

Tuče že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja,

katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja in pomaga bolezen hitreje premagati. Telesna teža se poveča in pljuča polagoma zapnenijo. Resni možje zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metode ter jo radi uporabljajo. Čim prej začnete s tem prehranjevanjem, tem bolje je. **Popolnoma rastonj** dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega znanja. Kdor ima bolečine in se hoče teh hitro in brez nevarnosti rešiti, naj piše še danes. Ponovno povdarjam, da dobite popolnoma brezplačno brez vsake obveze za Vas moja navodila in Vaš zdravnik se bo gotovo s tem od prvovrstnih profesorjev priznanim

novim načinom Vašega prehranjevanja

strinjal. V Vašem interesu je, da takoj pišete, da Vam potem takoj postreže moje tamkajšnje zastopstvo.

Črpajte pouk in ojačenje volje za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. To nudi okrepčilo in življenjsko tolažbo ter se obrača na vse bolnike, ki se zanimajo za današnje stanje zdravljenja pljučnih bolezni. — Moj naslov:

AUGUST MÄRZKE, BERLIN-WILMERSDORF, BRUCHSALERSTR. 5. ABT. 847

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Riksanova cesta 6. pred franciškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najhvalatneje. — Najvišje obrestovalno vlog na knjižico in v tisknem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.